

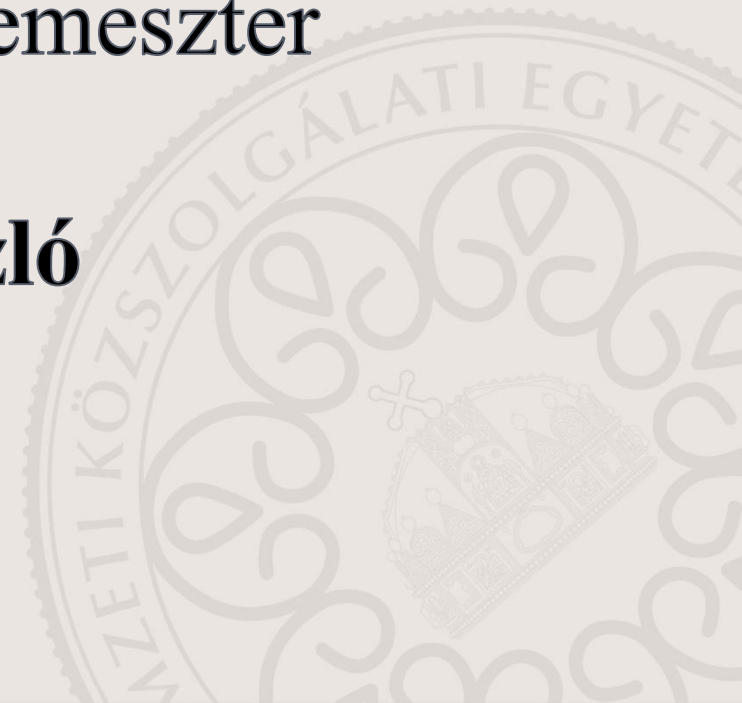
Az Európai Unió közjogi alapjai

2018/19. tavaszi szemeszter

INITB127

Szegedi László

NKE-ÁKK

Az EU intézményei

Az Európai Unió intézményei az EUMSZ 13. cikke alapján a következők **(taxatív felsorolás)**:

- 1. Európai Parlament;**
- 2. Európai Tanács;**
- 3. Tanács;**
- 4. Európai Bizottság;**
- 5. Európai Unió Bírósága;**
- 6. Európai Számvevőszék;**
- 7. Európai Központi Bank** (a Központi Bankok Európai Rendszerének részeként)

+ tanácsadó szervek: a **Gazdasági és Szociális Bizottság (GSZB)**, valamint a **Régiók Bizottsága**.

+ külön bank **Európai Beruházási Bank**

+ Szerződéseken kívüli szervek: **EU ügynökségei**

Kormányköziség/ Szupranacionlistás

- **Szervezeti felépítés/működés** tekintetében miben érhetőek tetten **kormányközi együttműködés és/vagy szupranacionális működés jellemzői**

Jellemzők összevetése

Kormányköziség

- nemzetállami érdekek becsatornázása
- azonos súlyú szuverén államok szavazata (konszenzus) egyhangúság elvén
- nemzetállami szint túlsúlya
- dönt kötelező szabály utólagos elismeréséről
- visszahívható tisztviselők

Szupranacionlítás

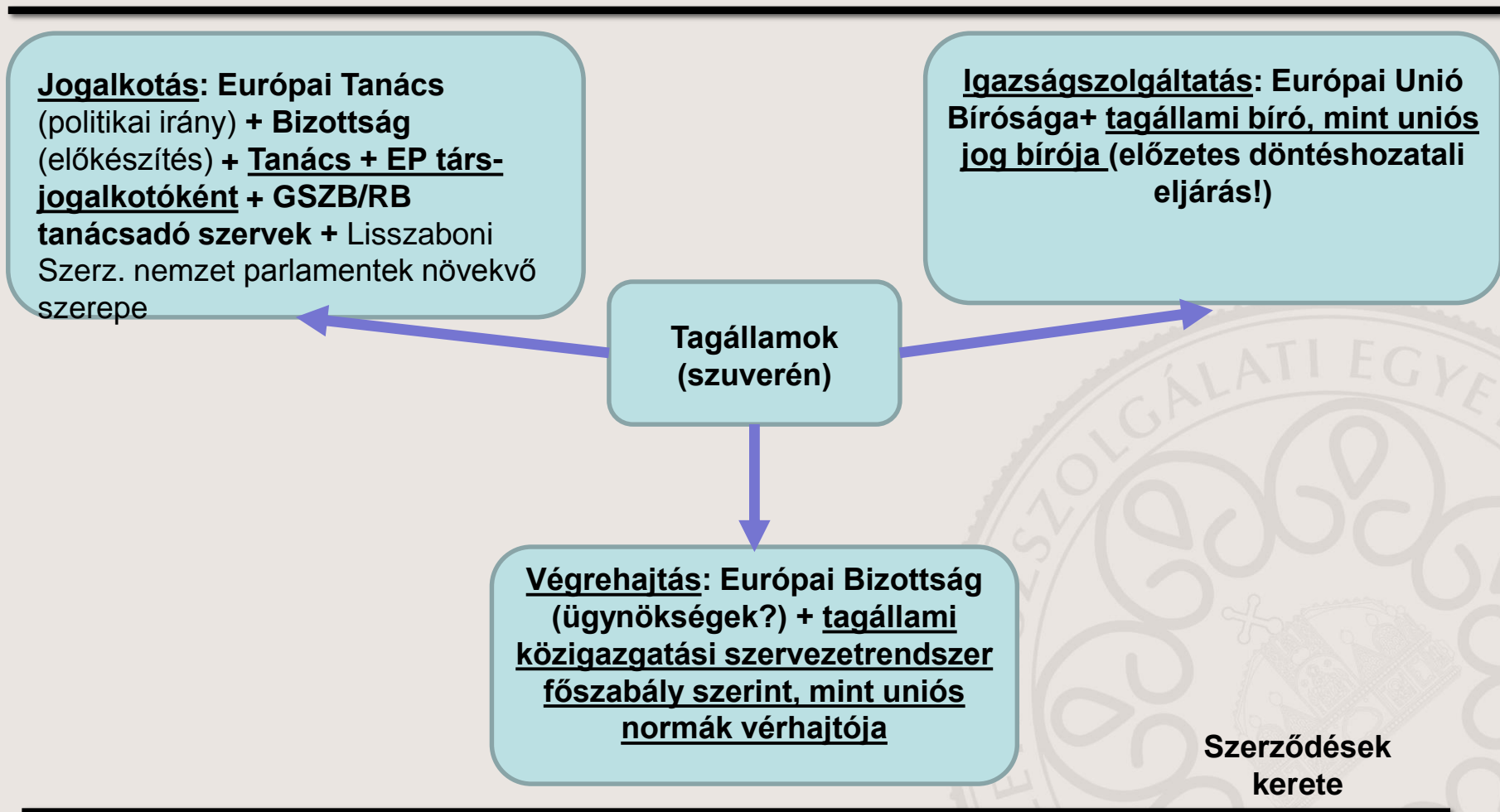
- nemzetállami szinttől elkülönülő érdekek érvényre juttatása, szuverenitás részben v. feladása
- többségi döntéshozatal elve
- nemzetállami szinttől való függetlenítés
- egyénekre kötelező szabályokat alkothat
- visszahívhatatlan tisztviselők

Intézmények és funkcióik

- **Tagállamok kormányközi együttműködésének és az egyes tagállamok feletti szupranacionális működésnek jegyei is felfedezhetőek intézményeknél**
- **Intézmények és funkcióik:**
  - **Európai Tanács:** EU **legfőbb politikai döntéshozó szerve**, a fejlődéshez szükséges ösztönzést, és meghatározza annak általános politikai irányait
  - **„Jogalkotói háromszög”** tagjai: a jogalkotást kezdeményező szupranacionális **Európai Bizottság (Bizottság)**, a kormányközi jellegű fő jogalkotó **Európai Unió Tanácsa (Tanács)** és a szupranacionális társ-jogalkotóként működő **Európai Parlament (EP)**
  - Szupranacionális jellegű intézmény a pénzügyi ellenőrzésért felelős **Európai Számvevőszék**, az uniós jog egységes alkalmazásáért és értelmezéséért felelős **Európai Unió Bírósága (EuB)**, monetáris együttműködésért felelős **Európai Központi Bank (EKB)**
- **Intézményeken túli szereplők és funkcióik:**
  - Egyéb szervek és hivatalok: az EP-t, a Tanácsot és a Bizottságot tanácsadói minőségben segíti a **Gazdasági és Szociális Bizottság (GSZB)**, valamint a **Régiók Bizottsága**. A belső piac optimális fejlődéséhez biztosít pénzügyi forrást az **Európai Beruházási Bank**. Növekvő szereppel bírnak EU jogának végrehajtásában annak **ügynökségei**.

Hatalmi ágak és az EU

EU működésének jellemzői

Többszintű kormányzás:

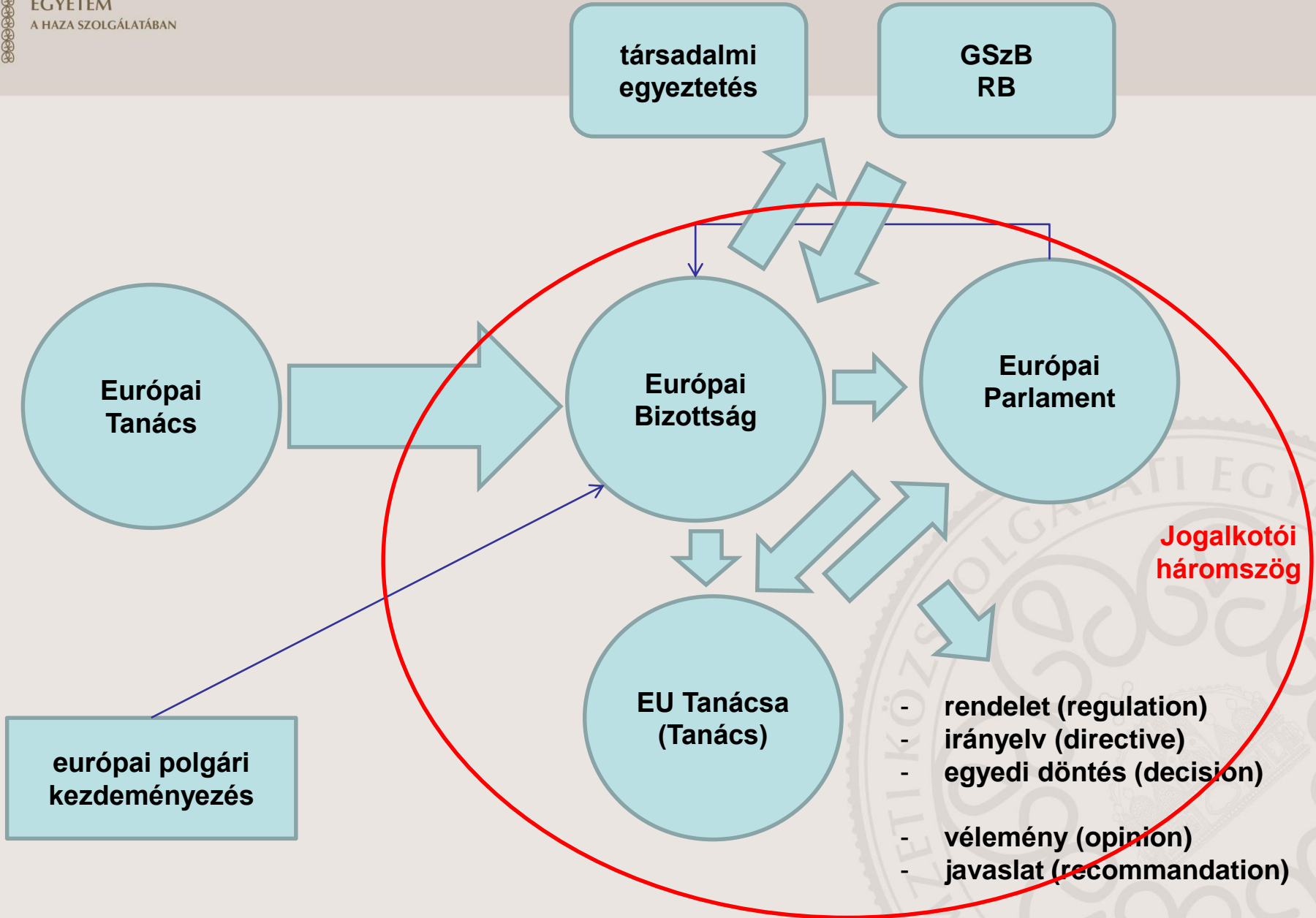
- „A **többszintű kormányzás** az Uniónak, a tagállamoknak, valamint a regionális és helyi önkormányzatoknak a **szubszidiaritás** és **arányosság** elvein és a partnerségen alapuló olyan összehangolt cselekvéseként értelmezhető, amely funkcionális és intézményesített együttműködésben valósul meg, célja az Európai Unió politikáinak kidolgozása és végrehajtása”

+ A **szubszidiaritás** elve azt jelenti, hogy azokon a területeken, amelyek **nem tartoznak az Unió kizárólagos hatáskörébe**, az Unió csak akkor és annyiban jár el, amikor és amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok sem központi, sem regionális vagy helyi szinten nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók.

Az **arányosság** elvének megfelelően pedig az Unió intézkedése sem tartalmilag, sem formailag nem terjeszkedhet túl azon, ami a Szerződések célkitűzéseinek eléréséhez szükséges.

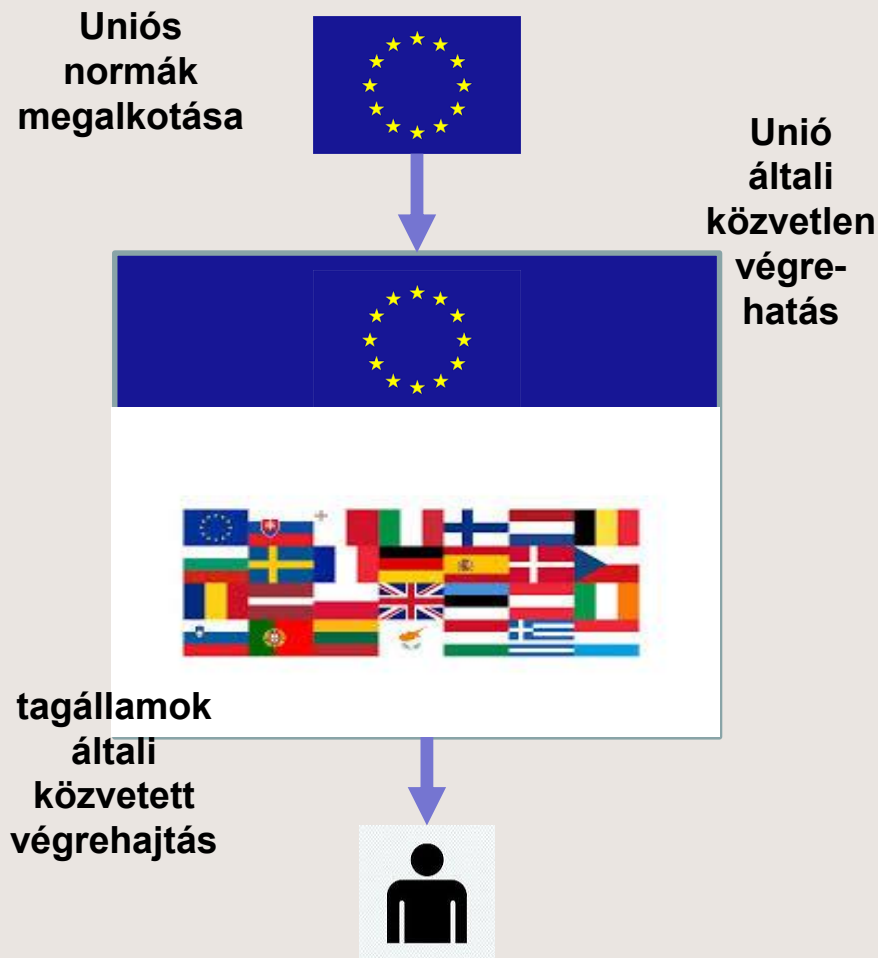
Közvetett végrehajtás

- Legtöbb EU intézmény **jogalkotáshoz kötődik**, EU jog **végrehajtásáért** máig elsősorban a tagállamok (azok jogalkalmazói) felelősek – **közvetett végrehajtás elsődlegessége**

Közvetett vs. közvetlen végrehajtás

- Közvetlen végrehajtás térnyerése napjainkban
- **Közvetlen jogviszony** uniós polgár és uniós (végrehajtó) szervek között
- (1) Milyen **személyzet**,
- (2) milyen **szervezeti** keretek között,
- (3) milyen **jogvédelmi garanciák** mentén feleljen a közvetlen végrehajtásért?

Jogalkotás és tanácsadói funkció az EU működése során

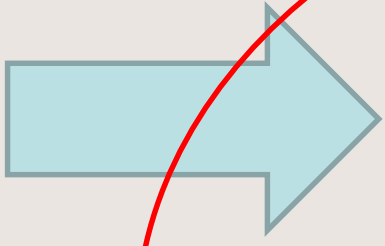
társadalmi
egyeztetés

GSzB
RB

Európai
Tanács

Európai
Bizottság

Európai
Parlament

európai polgári
kezdeményezés

EU Tanácsa
(Tanács)

Jogalkotói
háromszög

- rendelet (regulation)
- irányelv (directive)
- egyedi döntés (decision)

- vélemény (opinion)
- javaslat (recommandation)

Európai polgári kezdeményezés

Nem intézmény, de Lisszaboni Szerződés egyik jelentős újítása, amely **befolyással lehet jogalkotásra**

Meghatározás:

- **Kezdeményezéssel jogalkotási javaslat előterjesztésére** kéri az Európai Bizottságot olyan ügyekben, amelyekkel kapcsolatban az **Unió hatáskörébe tartozik**

Formai követelmények:

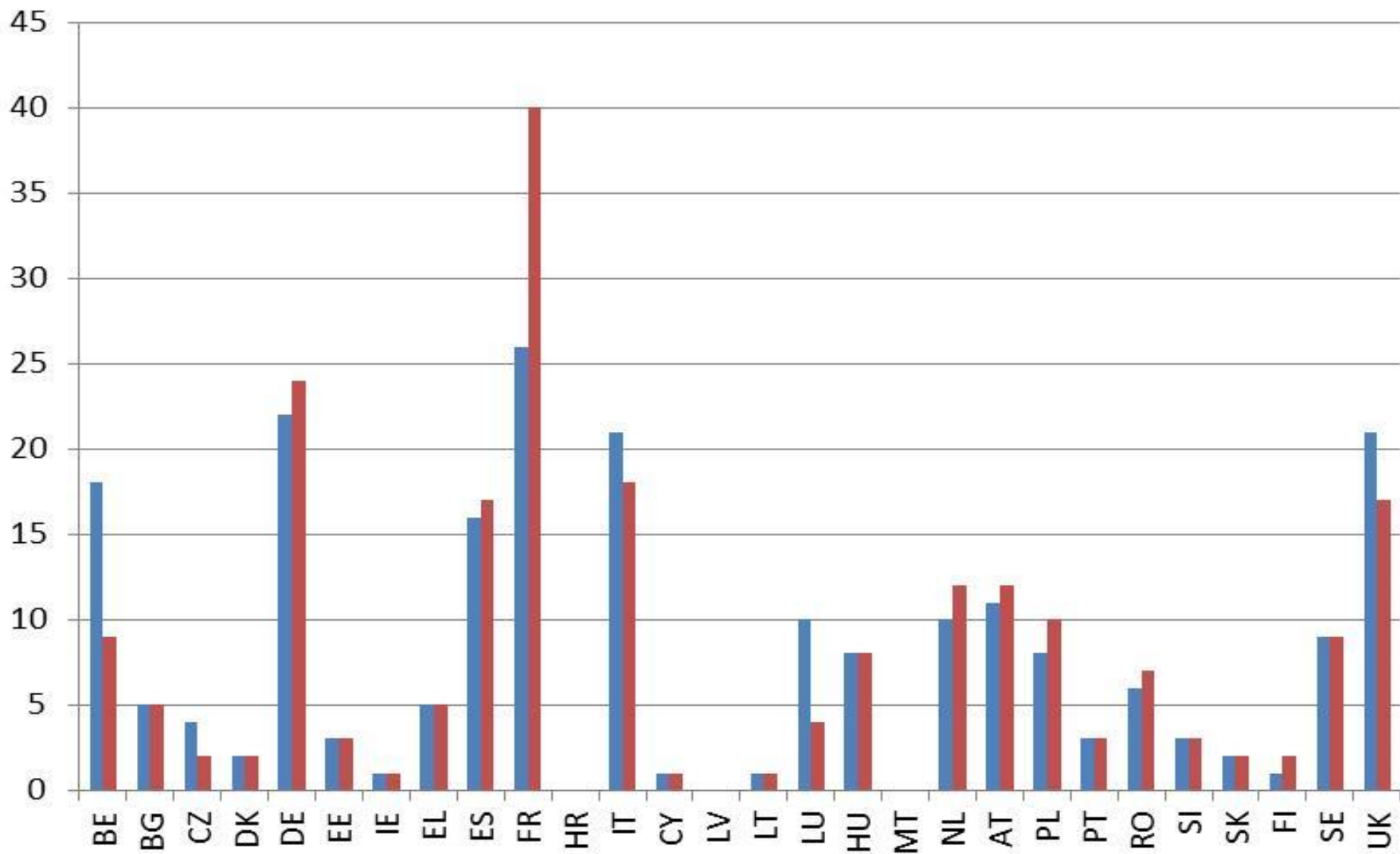
- a 28 uniós tagország közül legalább **7-ből származó, legkevesebb 1 millió uniós polgárnak kell támogatnia**
- kezdeményezés indításához a polgároknak ún. **polgári bizottságot kell létrehozniuk**, amely legalább 7 olyan uniós polgárból áll, akik állandó lakóhelyük szerint legalább 7 különböző tagállamot képviselnek + **elérték az európai parlamenti választásokon való részvételre jogosító életkort**
- **Nyilvántartásba vétel online módon + 1 év aláírások összegyűjtésére**

Aláírások összegyűjtése után:

- 1/ **Bizottság előtt ismertetik felvetéseket szervezők**
- 2/ Európai Parlamentben szervezett **közmeghallgatáson** ismertetik felvetést
- 3/ **Bizottság hivatalos válasza** válaszlépésekről (azok elutasításáról)

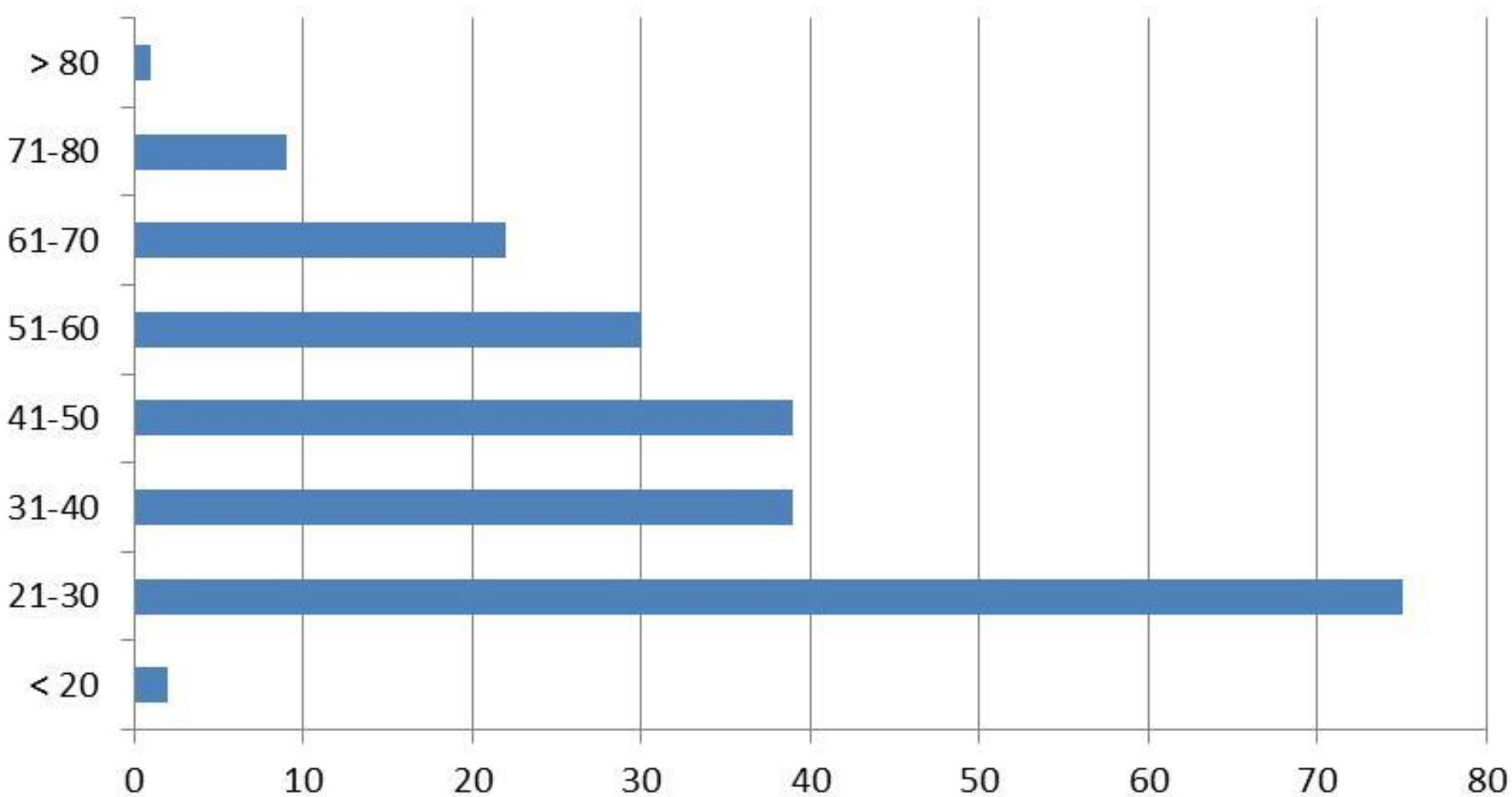
Számok tükrében

Számok tükrében

Age

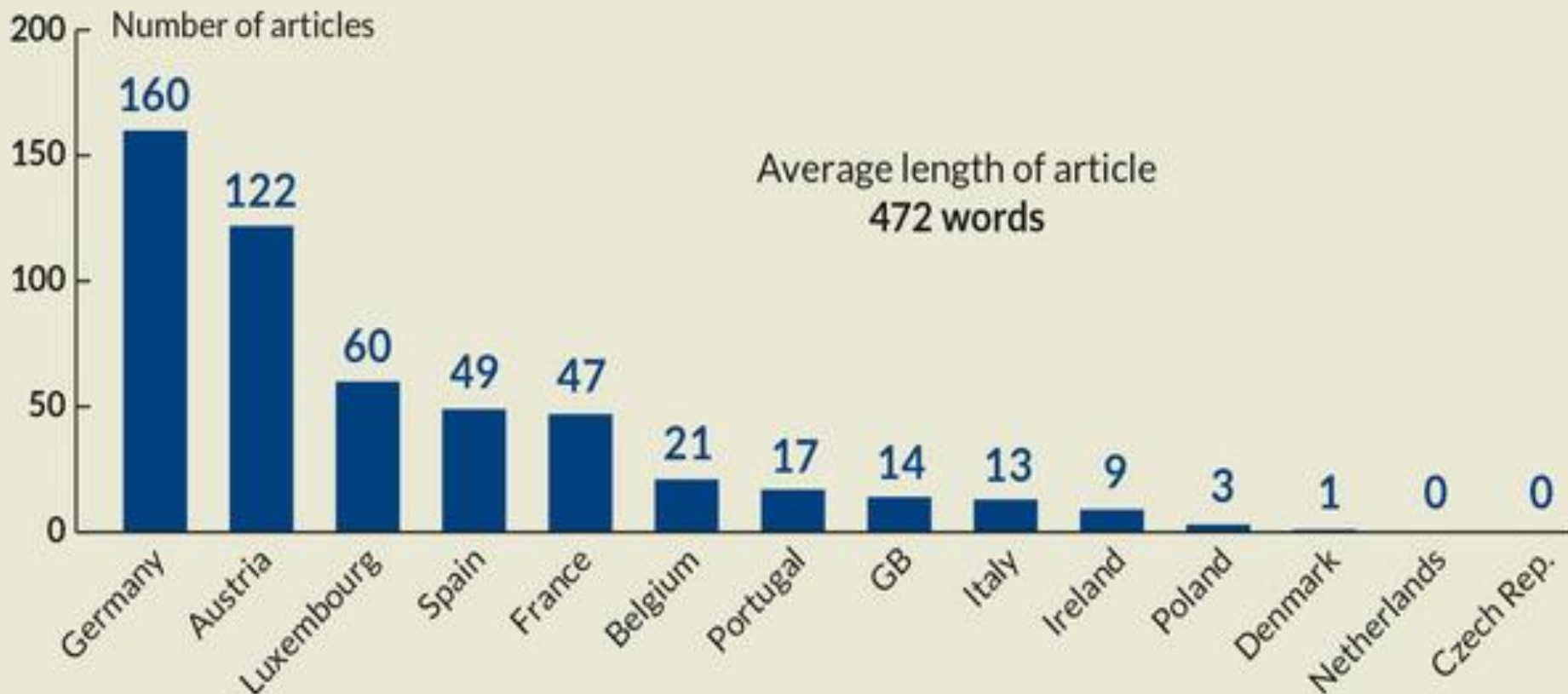

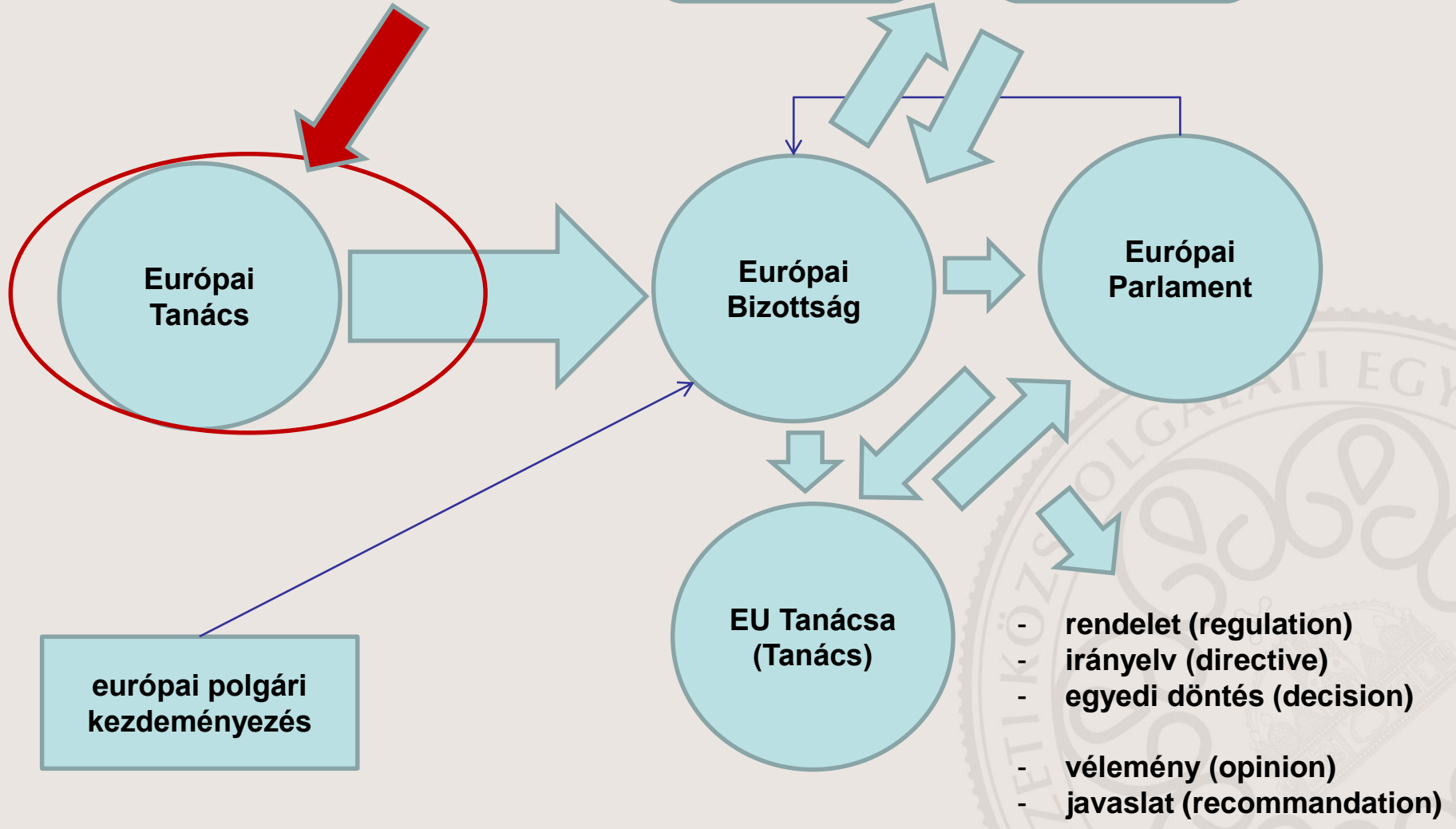
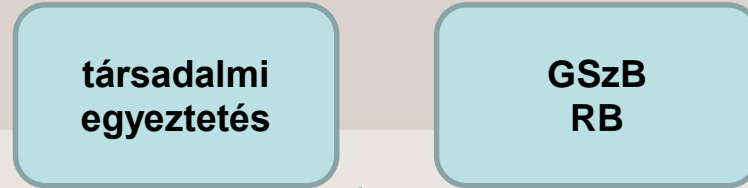

Számok tükrében

Media Coverage by Country (2011-2017)

Basis: 84 print and online media sources from 14 EU member states, analysis period from 2011 to 2017.

európai polgári kezdeményezés

Európai Tanács

Szervezeti felépítés és történet

- Integráció előrehaladtával intézményesült **csúcstalálkozók**
- Ezen a néven ilyen csúcstalálkozót **1974-ben rendeztek**, de csak Lisszaboni szerződéssel vált **EU külön intézményévé**
- *Tagjai:* tagállamok **állam- és kormányfői** + az Európai Tanács **állandó elnöke** + a **Bizottság elnöke** + (EU külügyi és biztonságpolitikai főképviselője)
- *Működés szervezése:* **állandó elnök szerepe** + **Állandó Ügyek Tanácsa**

Európai Tanács

Feladat- és hatáskörök:

- Dönt a **szerződésmódosítási kormányközi konferenciák összehívásáról + módosításáról**
- Dönt az **intézményi változásokról, létszámkeretéről** (Európai Parlament + Bizottság létszáma, Bizottság rotációs rendszere)
- Dönt az **új tagállamok felvételéről**, valamint a **kilépését** az Európai Tanácsnak jelző tagállammal a kilépési tárgyalásokat az Európai Tanács által adott iránymutatások alapján folytatják le
- **Következtetéseket** fogad el az Unió **foglalkoztatottsági helyzetéről**, kialakítja a tagállamok és az Unió **gazdaságpolitikájára vonatkozó iránymutatásokról** következtetését
- Dönt annak megállapításáról, ha egy tagállam az **Unió alapértékeit súlyosan és tartósan megsérti**
- Meghatározza a **közös kül- és biztonságpolitika stratégiai célkitűzéseit** és annak irányvonalait

Európai Tanács

Intézményi döntéshozatal:

- Főszabály szerint **félévente kétszer** ülésezik + **rendkívüli ülés** lehetősége
- főszabályként a **konszenzuson** alapuló döntéshozatal + de Szerződésekben meghatározott esetekben **egyhangúlag** vagy **minősített többséggel** dönt utóbbi esetben a tanácsi döntéshozatal szabályai irányadóak

Európai Tanács

Politikai jellemzői:

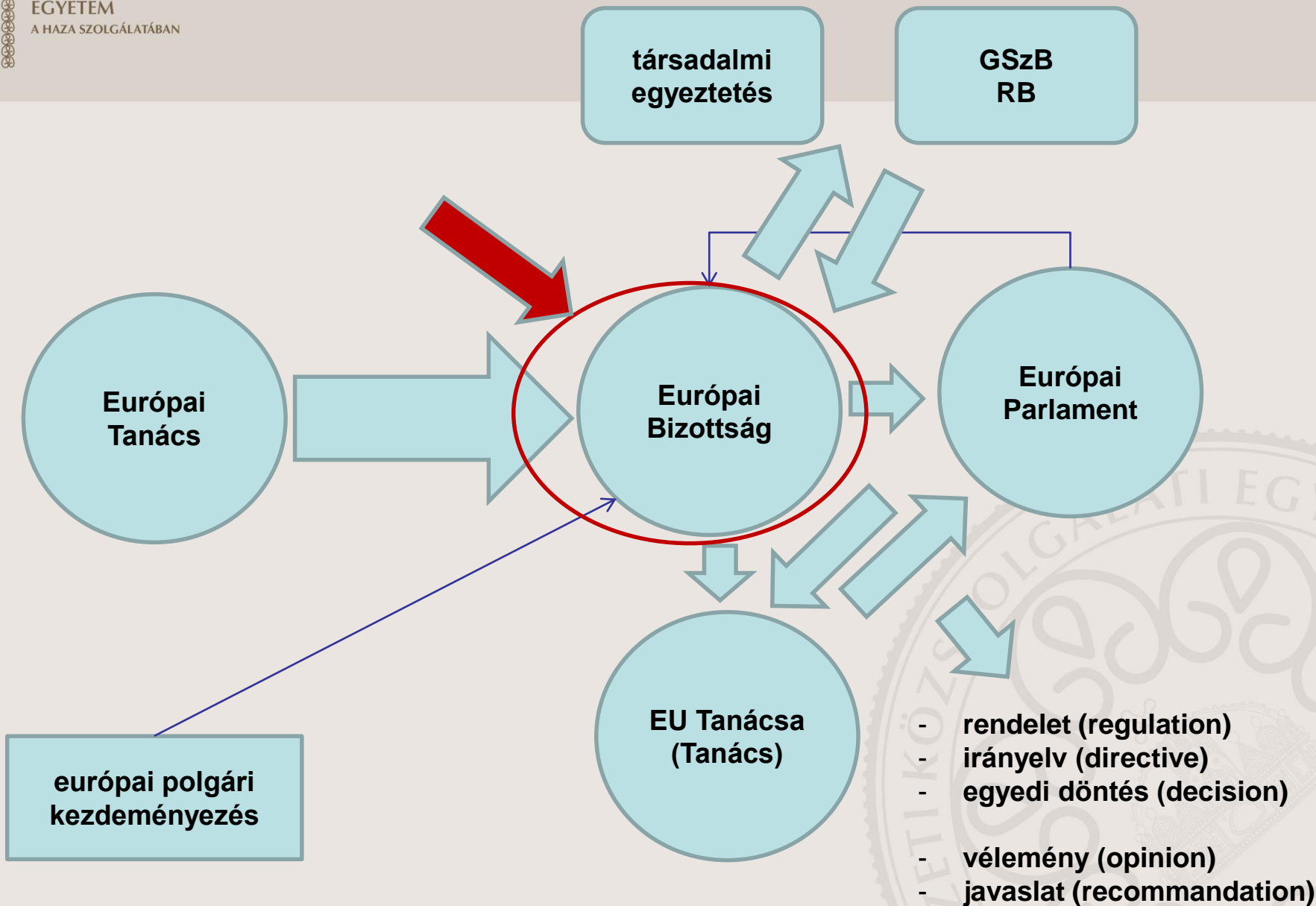
Kormányköziség:

- alapvetően kormányközi intézmény, hiszen elsődlegesen működésének **résztevői a tagállamok állam- és kormányfői**
- Döntéshozatali rendje **konszenzuson** alapszik (de Szerződésekben meghatározott esetekben egyhangúlag vagy minősített többséggel dönt)

Szupranacionális működés:

- **saját elnöki tisztség** létrejött idővel
- **Saját elnöke + Bizottság elnöke + főképviselő** (ha külügyi témák kerülnek napirendre) is Európai Tanács tagja, de nem vesznek részt szavazásban

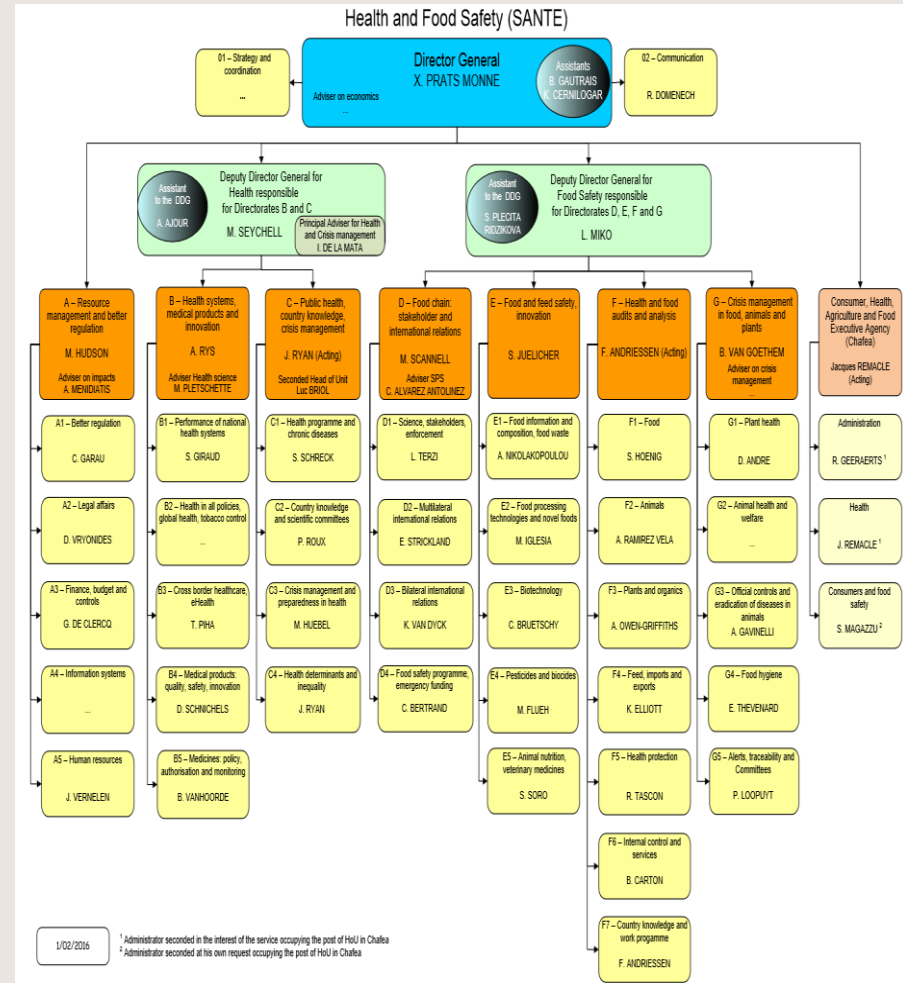

Európai Bizottság

Szervezeti felépítés

- 1951 óta Főhatóságként, Fúziós Szerzőtől Bizottságként létezik: „**Integráció motorja**” + **Szerződések „őre”** – tagállami kormányhoz hasonló funkció
- **Tagjai: Elnök** vezeti + „**biztosok kollégiuma**” (egy ország - egy biztos külön portfólióval) + speciális: az **EU külügyi és biztonságpolitikai főképviselője**
- **Működés szervezése:** biztosok vezetése alatt **főigazgatóságok, igazgatóságok, osztályok**, valamint egyéb **szolgálatok** is (ld. Jogi Szolgálat). + legfőbb koordinációs szerve a **Főtitkársága** (főtitkára vezet) + biztosok mellett kabinetvezető által vezetett **kabinetek**

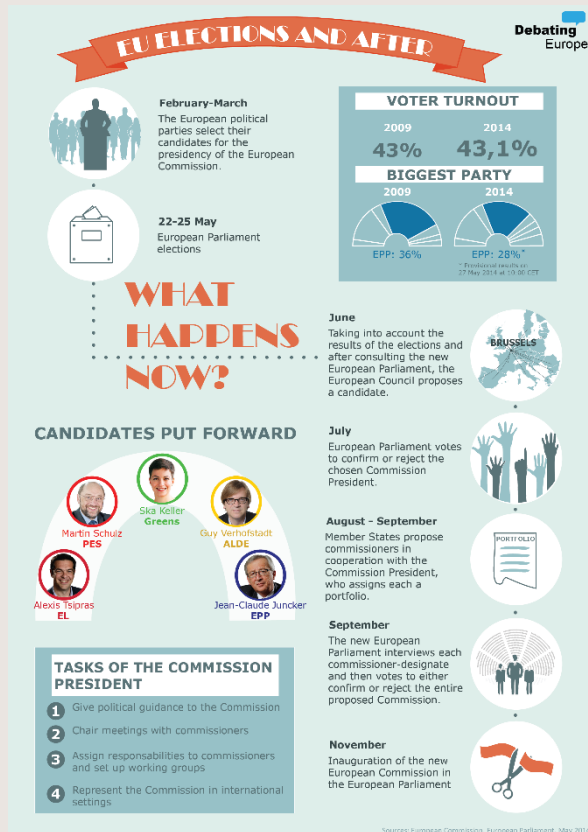

Elszámoltathatóság

Bizottság „létrejötté”

- az EP választások **eredményének figyelembevételével az Európai Tanács** tesz javaslatot az Európai Parlamentnek a Bizottság elnökének jelölt személyre, amely jelöltet az **Európai Parlament tagjainak többségével választja meg**
- Előzetes biztosi meghallgatások
- Európai Parlament a **Bizottság elnökének, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Bizottság mint testület többi tagjának a jóváhagyásáról**
- Bizottságot az **Európai Tanács** nevezi ki **végül minősített többséggel**

Elszámoltathatóság

Bizottság elszámoltathatóságának további elemei

- Európai Parlament a Bizottsággal szemben **bizalmatlansági indítványt** fogadhat el, amelynek elfogadása esetén a Bizottság tagjainak testületileg le kell mondaniuk
- Unió napi tevékenysége esetében pedig ellenőrző funkciójának keretében kötelesek az **intézmények jelentést benyújtani** az Európai Parlament számára, amelyet az megtárgyal.

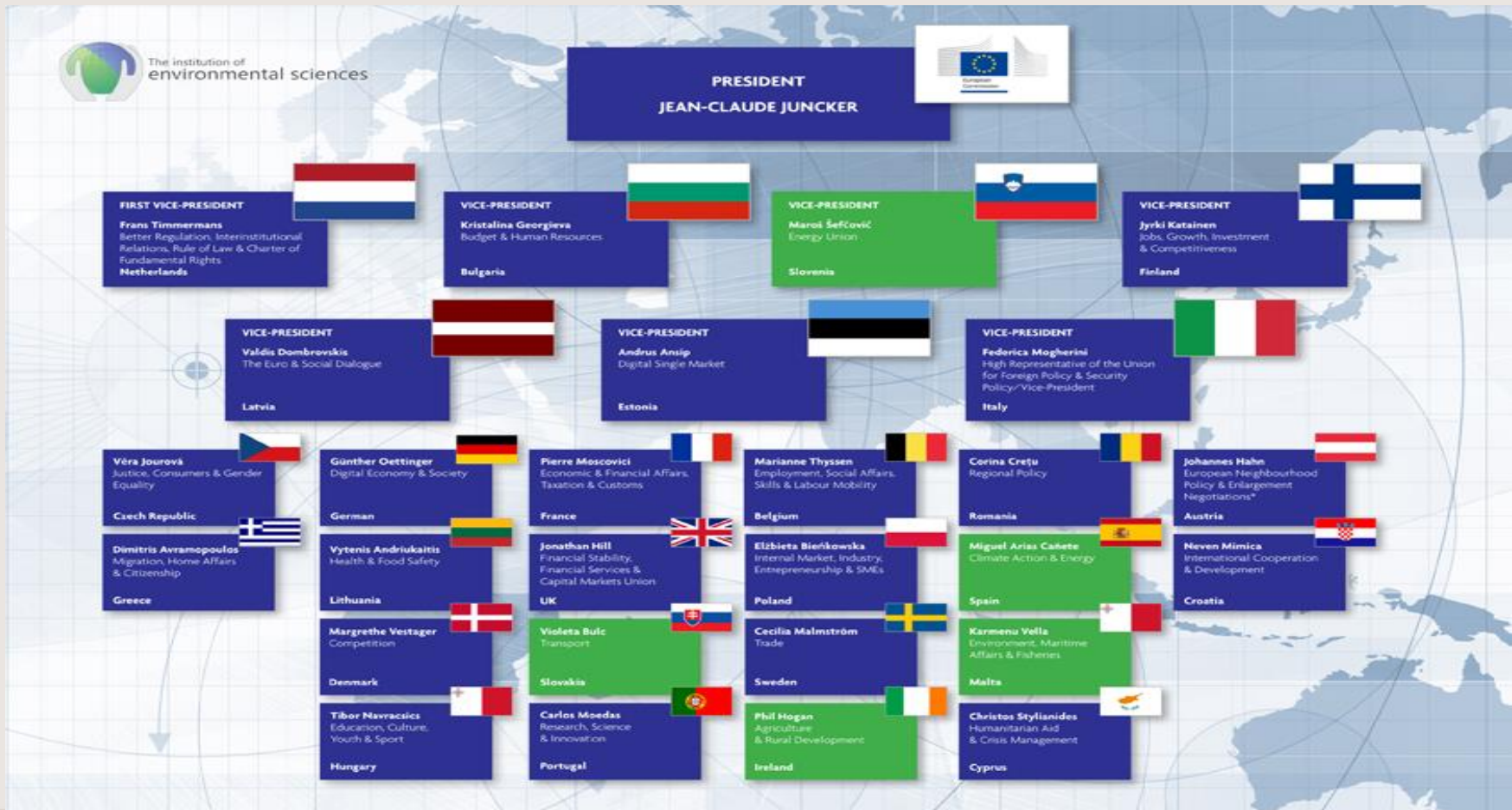

Európai Bizottság

Szervezeti felépítés

Európai Bizottság

Feladat- és hatáskörök

- **„Integráció motorja”**: jogszabályi és döntéshozatali javaslatok **előterjesztője** (de: eredeti és származékos jogalkotási jogkörökkel is) + az uniós **költségvetés előkészítéséért** + költségvetési **végrehajtás felügyeletéért**, adott esetben a végrehajtási ügynökségek révén az uniós **(pénzügyi) programok igazgatásáért**.
- Uniós normák **közvetlen végrehajtása** saját apparátusa vagy a decentralizált ügynökségek révén
- **Szerződések „őre”**: fellép a tagállamokkal szemben az uniós jog vélt megsértésekor - EuB előtti kötelezettségszegés megállapítása iránti per
- EU **külkapcsolatai** terén: **külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének** szerepe + az Unió által megkötendő **nemzetközi szerződések előkészítését megelőző tárgyalások vitelét** + a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatokban az **Unió képviselete** + a **nemzetközi szervezetekkel való kapcsolatok fenntartása**

Komitológia

- Tagállami (közvetett) végrehajtás **mellett**, ha végrehajtásnak egységes feltételek szerint kell történnie a jogszabály **végrehajtási hatásköröket** ruházhat a **Bizottságra**
- Bizottság e delegált döntéshozói szerepe kapcsán kiépült, ellenérőzést gyakorló bizottsági rendszer miatt nevezik ezt az eljárástípust **komitológiának**
- Bizottság munkáját egy, a tagállamok képviselőiből álló **bizottság** segíti illetve ellenőrzi, amelynek elnöke a Bizottság képviselője, aki azonban nem vehet részt a bizottság szavazásában
- 182/2011/EU rendelet által az ún. **alap jogi aktusok** tárgyköreinek megfelelően a bizottság **vizsgálóbizottságként** vagy **tanácsadó bizottságként** jár

Európai Bizottság

Intézményi döntéshozatal:

- Székhelye **Brüsszel**, ám a tagállamokban **képviselletekkel**, valamint a világ több részén is **delegációkkal** rendelkezik.
- **éves** munkaprogram
- **biztosi „portfóliók”** alapján felelős adott biztos a Bizottság munkájának előkészítéséért és határozatainak végrehajtásáért
- benyújtott javaslatokról **szóbeli eljárás** útján – ülésen – vagy **írásbeli eljárás** során dönt

Európai Bizottság

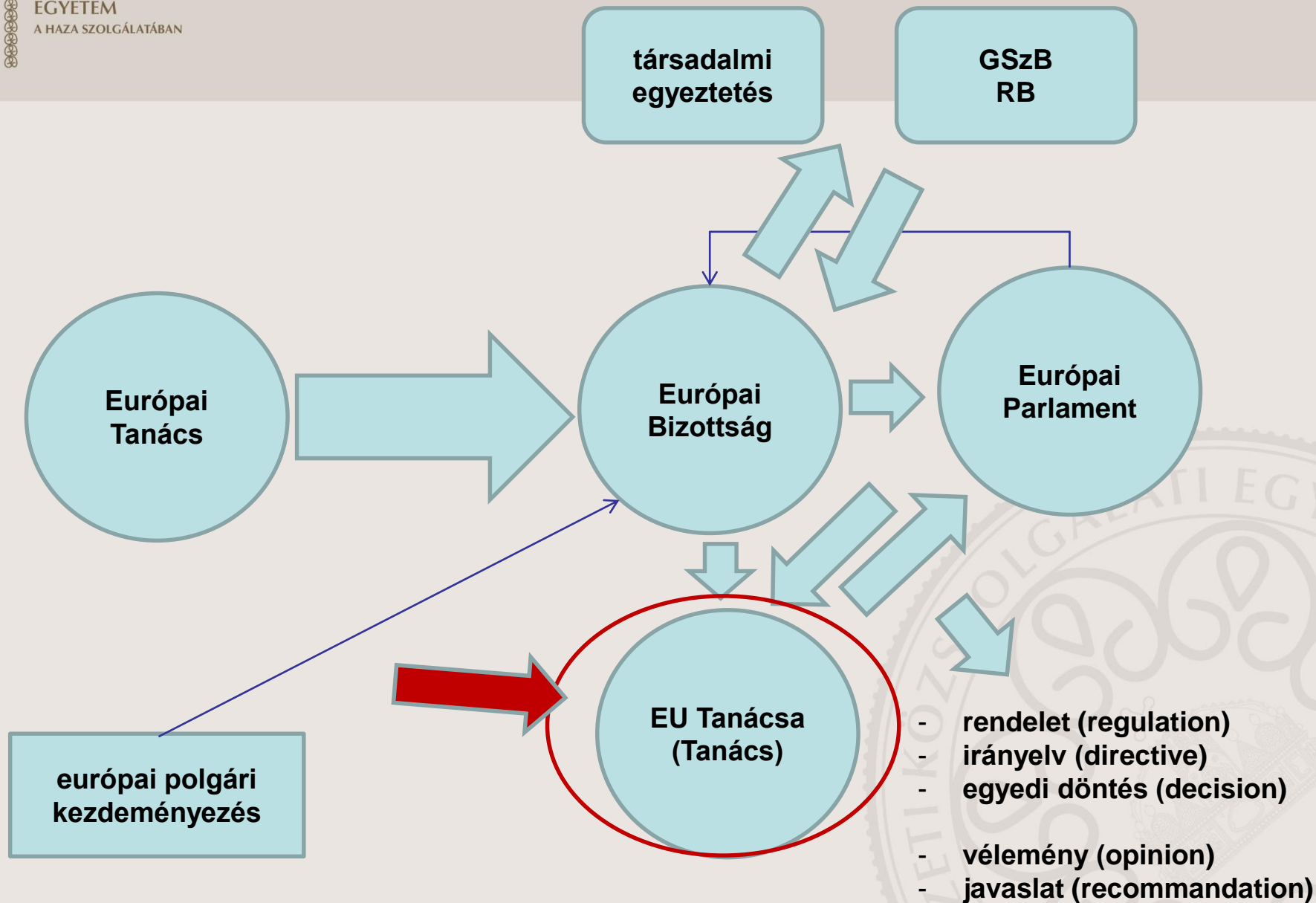
Politikai jellemzői

Szupranacionális működés:

- **Egyértelműen szupranacionális EU intézmény**
- **közös intézményi érdek megjelenítése** (döntéshozatal is kollektív döntéshozatalra épül + közös sajtónyilvánosság)
- **politikai elszámoltathatósági mechanizmusok EP irányában**
- **függetlenségi követelmények** biztosi posztok elnyerése után

Kormányköziség:

- jelenleg még **tagállamonként egy biztos** elve érvényesül
- **biztosok jelölési rendszere**

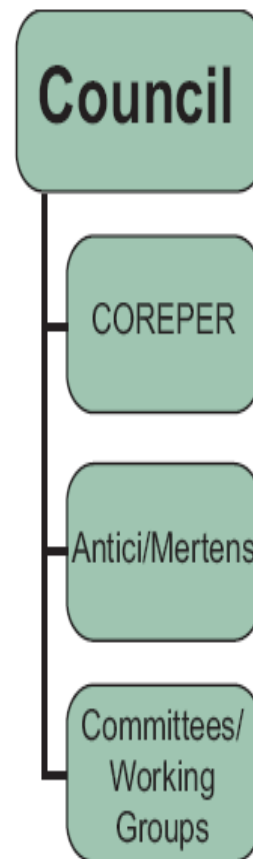

Európai Unió Tanácsa

Szervezeti felépítés

- Uniós jogalkotás főszereplője
- *Tagjai:* kormányközi együttműködési forma miatt a tagállamok egy-egy **miniszteri szintű képviselőjéből** (különböző formációk a megvitatandó napirend szakpolitikai tárgya szerint)
- *Működés szervezése:* LSz. két tanácsot nevesít (**Általános Ügyek Tanácsát + Külügyek Tanácsa**) + rotációs rendszerben egymást félévente adott tagállam: **soros elnökség + COREPER**

National ministers
in sectoral
configurations

Committees of Permanent
Representatives and Deputy
Permanent Representatives

Horizontal working Groups
of senior civil servants

Policy-specialist civil
servants

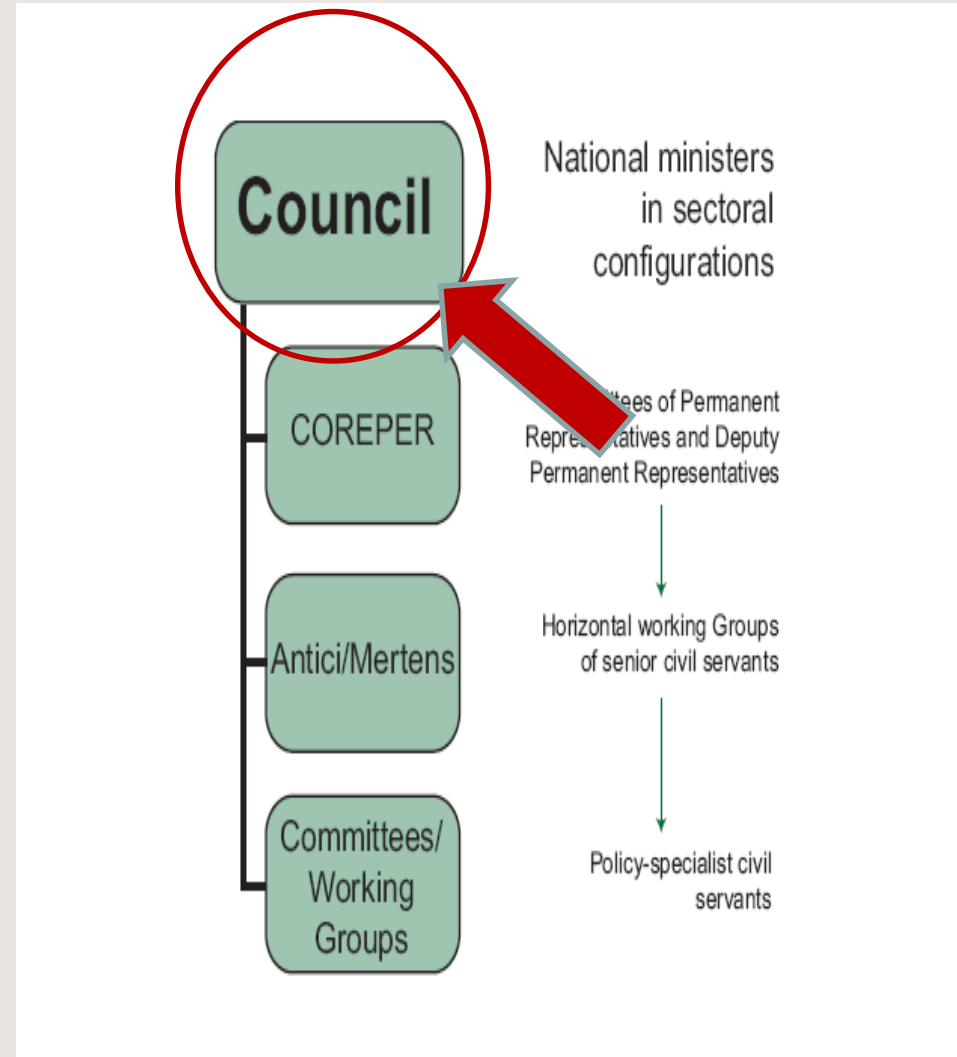

Európai Unió Tanácsa

Szervezeti felépítés

- Tanács(ok):
- **Általános Ügyek Tanácsa** gondoskodik a különböző formációban folyó munka összehangjáról, valamint az Európai Tanács elnökével és a Bizottsággal kapcsolatot tartva gondoskodik az Európai Tanács üléseinek előkészítéséről.
- **Külügyek Tanácsa** az Európai Tanács által kidolgozott iránymutatásokat követve dolgozza ki az Unió külső tevékenységét.
- **Soros elnökség szerint változó elnökkel** Gazdasági és Pénzügyek; Bel- és igazságügy; Versenyképesség; Mezőgazdaság és halászat; Foglalkoztatás- és szociálpolitika, egészségügy, fogyasztóvédelem; Környezetvédelem; Oktatás, ifjúság, kultúra, sport; Közlekedés, hírközlés és energia

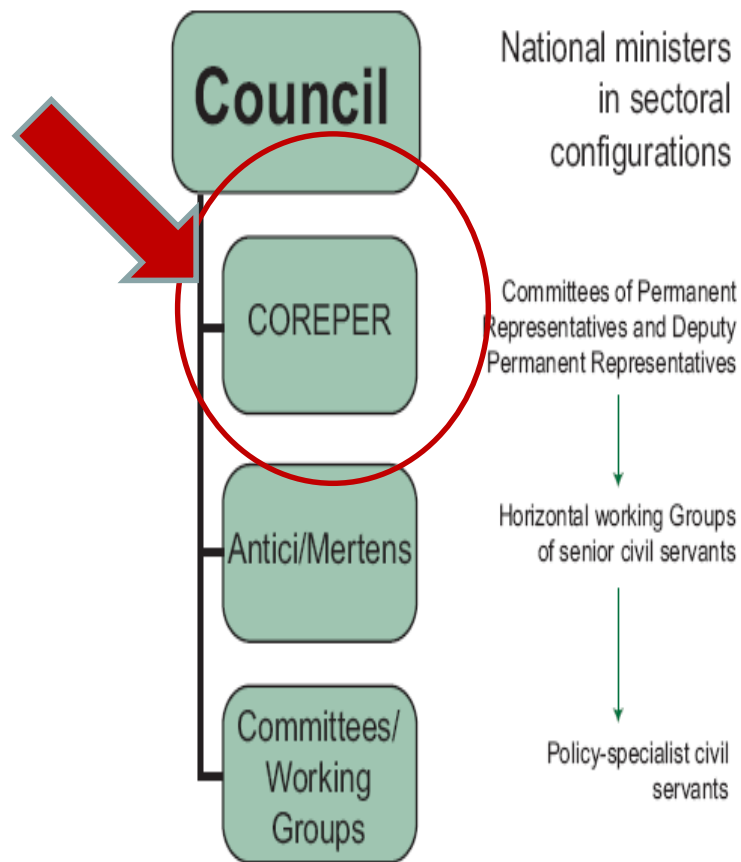

Európai Unió Tanácsa

COREPER

- **COREPER-nek** (Állandó Képviselők Bizottsága) van
- Szervezetileg ez is feloszlik a **COREPER I-re**, amelyben a tagállamok állandó képviselőinek **helyettesei** üléseznek a szakpolitikai kérdések, valamint egyeztetések lefolytatása céljából,
- Nagyobb horderejű politikai kérdések megvitatása a **COREPER II-ben** történik, amelynek tagjai az **állandó képviselők**.

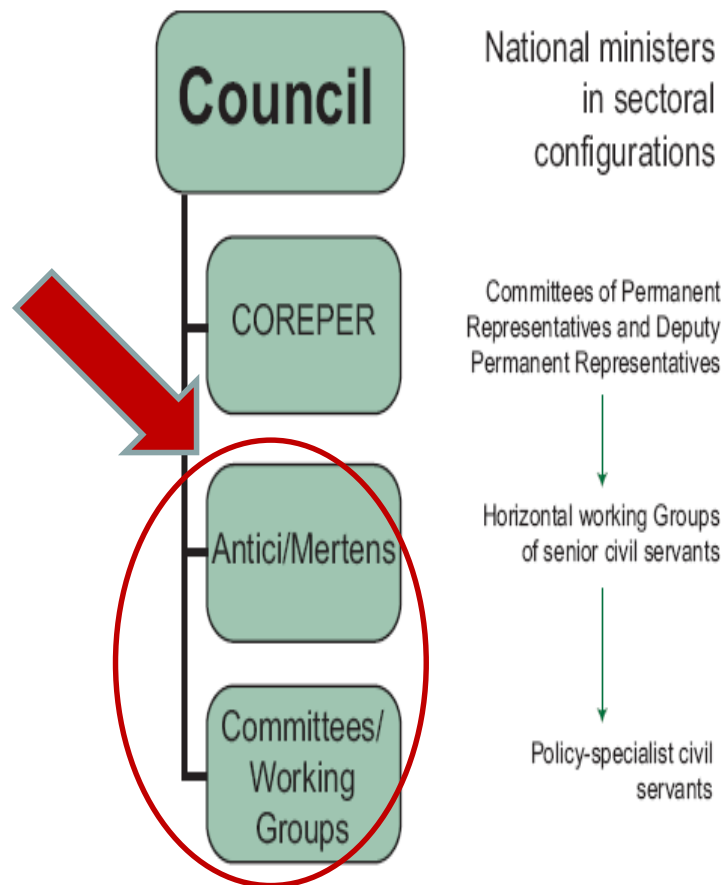

Európai Unió Tanácsa

Alsóbb szakértői szintek

- COREPER I esetében az „**Mertens-csoport**”, míg a COREPER II esetében az „**Antici-csoport**” végzi a képviselők és helyetteseik üléseinek előkészítését
- **speciális szakbizottságok**, valamint **munkacsoportok** szervezete, amelyek segítik a COREPER-ben megtárgyalandó döntések tervezeteinek előkészítését

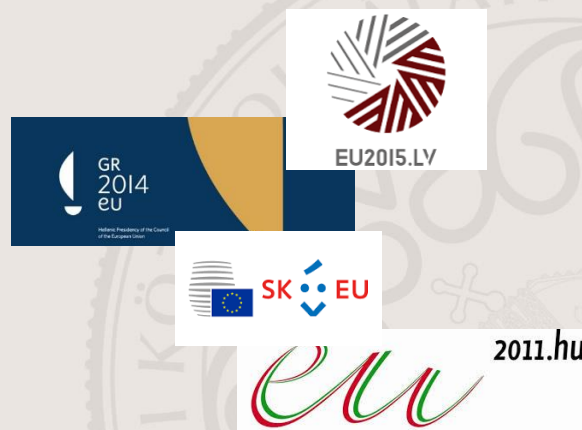
Európai Unió Tanácsa

Soros elnökségek + Főtitkárság

- elnökség által meghirdetett program **jelentősen befolyásolja az adott időszakban sorra kerülő ügyeket**, a döntéshozatal prioritásait
- **Főtitkárság** felel az egyes tanácsi ülések előkészítéséért, koordinálja a Tanács hivatali apparátusát

Trióelnökségek: 18 hónapra előre lefektetett prioritások rendszere könnyebb tervezhetőség érdekében

Európai Unió Tanácsa

Feladat- és hatáskörök

- Társ-jogalkotóként szereplő EP-vel **közös fő uniós jogalkotó** (delegálhat a Bizottságra)
- EP-vel közös fogadja el az **Unió éves költségvetését**
- Dönt **nemzetközi szerződések megkötéséről** az Unió nevében más államokkal + nemzetközi szervezetekkel.
- **Politikai koordináció** a gazdaságpolitika, a rendészeti együttműködés, egyes külpolitikai kérdések esetében feladatokat lát el.
- Felel a **közös kül- és biztonságpolitika területén a végrehajtásért** az Európai Tanács által meghatározott stratégiai keretek között.
- Uniós szervei és hivatalai vezetőit és legmagasabb rangú tisztségviselőit **kinevezési jogok + Számvevőszák tagjaira + a Közzszolgálati Törvényszék bíráira**, meghatározza egyes **tisztviselők illetményeit**

Európai Unió Tanácsa

Intézményi döntéshozatal

Székhelye **Brüsszel**, de meghatározott időközönként Luxembourgban ül össze, informális találkozóit pedig többnyire **a soros elnökséget** adó országban tartja.

soros elnökség meghatározó szerepe napirendekben

COREPER/kapcsolódó szervezeti szintek előkészítő szerepe

főszabályként a **minősített többségi** döntéshozatal

- a minősített többséghez a **Tanács tagjai legalább 55%-ának a szavazata szükséges, akik az Unió népességének legalább 65%-át kiteszik;**
- ha a Tanács nem a Bizottságnak vagy az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelőjének a javaslata alapján jár el, a minősített többséghez a Tanács tagjai legalább **72%-ának a szavazata szükséges, akik egyben az Unió népességének legalább 65%-át kitevő tagállamokat képviselik.**

Az **egyszerű többséget** igénylő jogi aktusok elfogadásakor a Tanács tagjainak többségével jár el (főként **eljárési kérdésekben**) + **egyhangúságot** igénylő jogi aktusai elfogadásának **nem akadályozza a jelen lévő vagy képviselt tagok tartózkodása**

Európai Unió Tanácsa

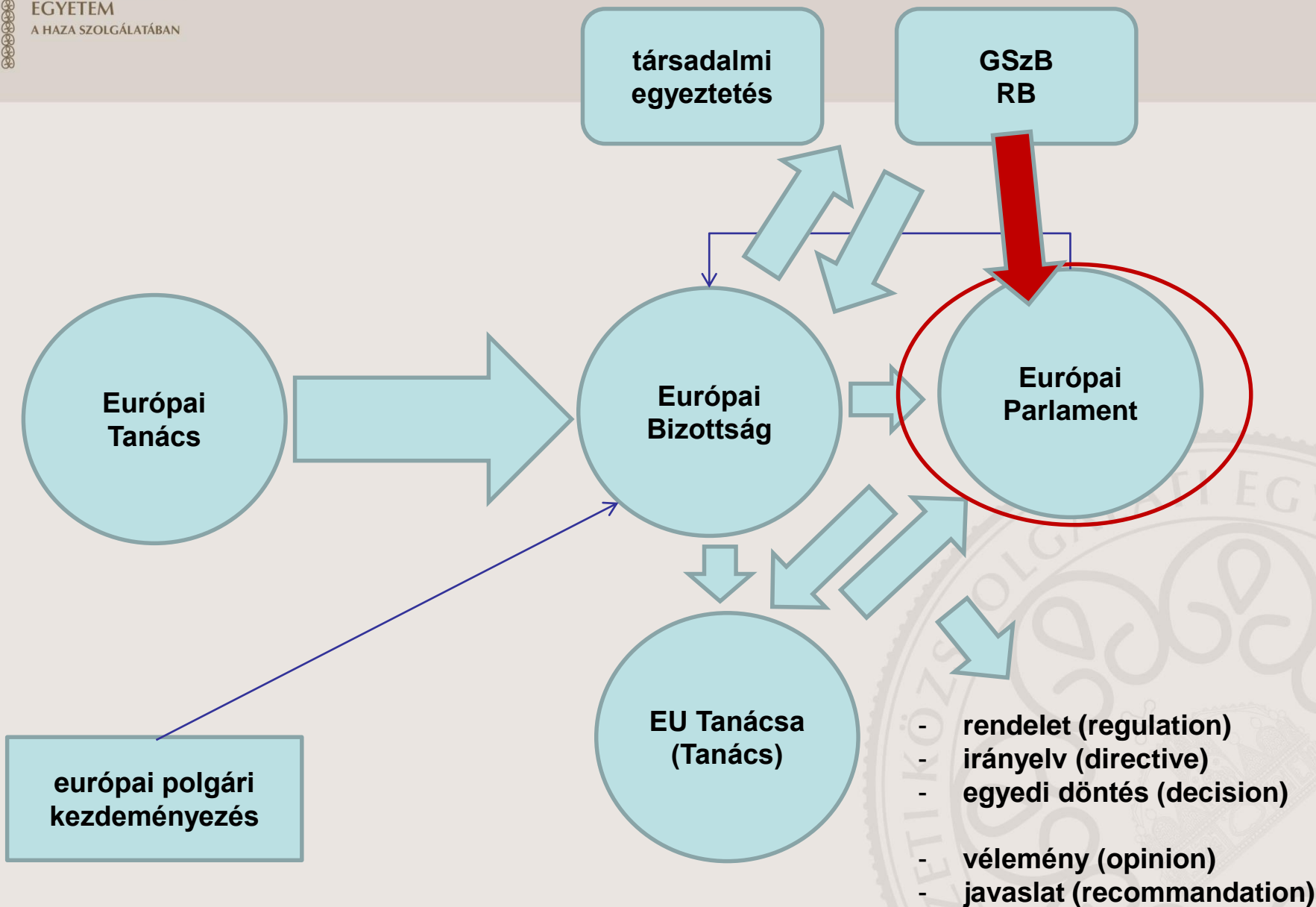
Politikai jellemzői

Kormányköziség:

- Elsősorban kormányközi intézmény
- tagjai alapvetően a **tagállami szakminiszterek**
- alsóbb szinteken kialakult szervezeti keretek között is **tagállami képviselők szerepelnek**
- **Félévente rotáló elnökségek** keretében egyes tagállamok váltják egymást (trióelnökségek)

Szupranacionális működés:

- **külsügyi főképviseelő és kettős mandátuma** (állandó jelleggel vezeti Külügyek Tanácsát, ezeken mellett pedig a Bizottság alelnöke is)
- utóbb elterjedt **minősített többségi döntéshozatal**

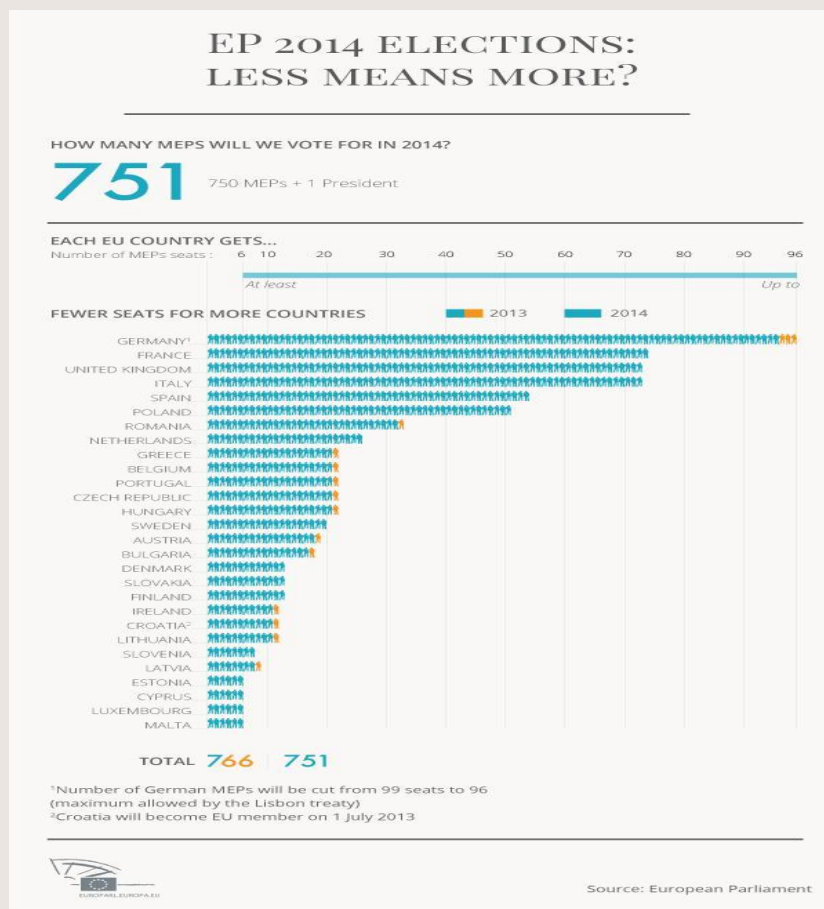

Európai Parlament

Közvetlen képviselő

- **Társ-jogalkotó + Politikai elszámoltathatóság**
- *Tagjai:* tagállamokban **közvetlen** és általános választójog alapján, ötéves időtartamra megválasztott **751 képviselő**
- **Brexit után 705 képviselő**
- **de transznacionális parlamenti képviselőcsoportok jöttek létre idővel**

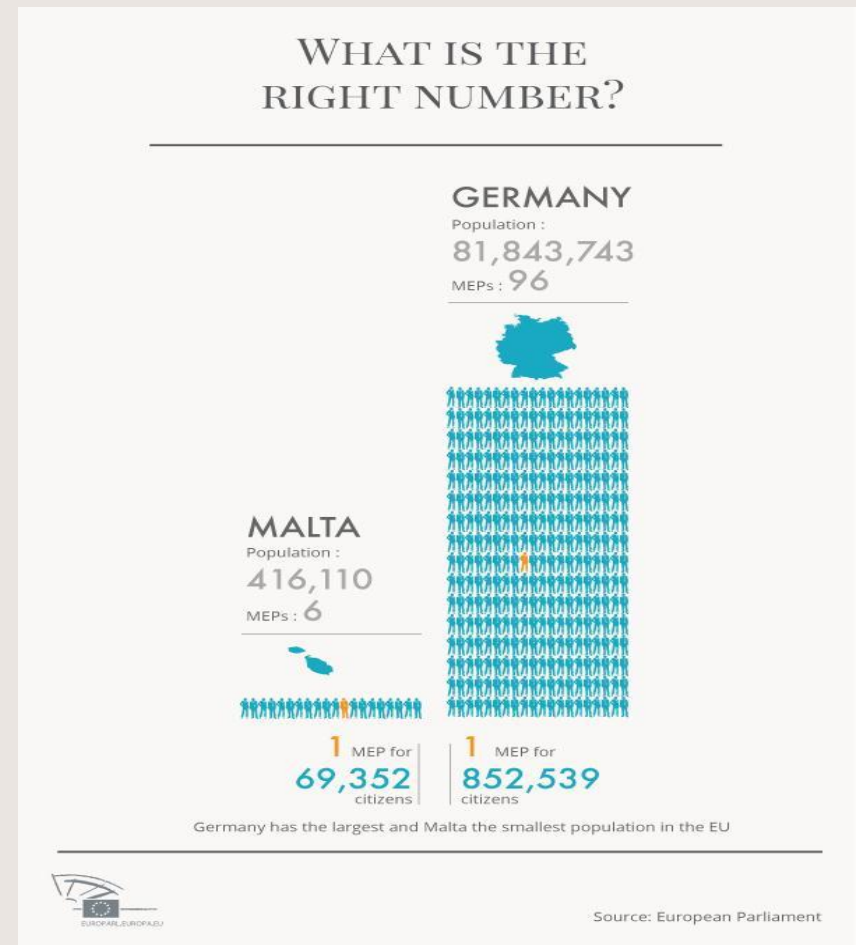

Európai Parlament

Közvetlen képviselő

- *Tagjai:* tagállamokban **közvetlen** és általános választójog alapján, ötéves időtartamra megválasztott **751 képviselő**
- **népességek arányában** (nagyobb államok viszonylagos, míg a kisebb államok felülreprezentáltsága)
- összehasonlítási alapként a lakosokra jutó eu-i parlamenti képviselői arány jelentős eltéréseket mutathat

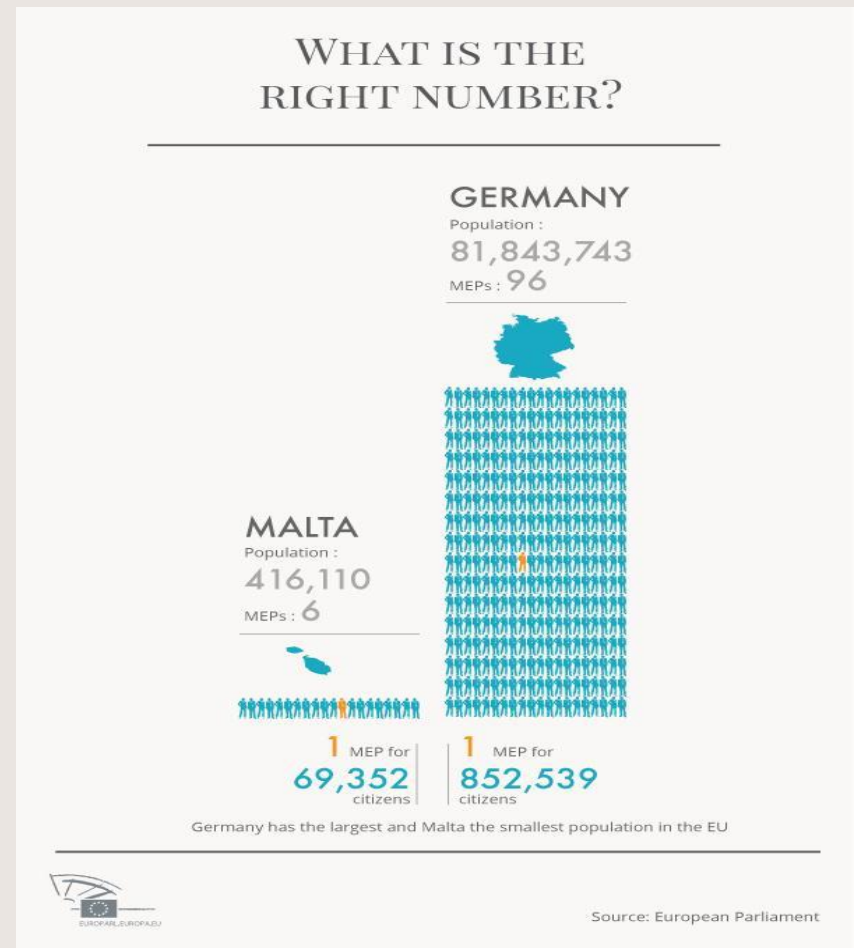

Európai Parlament

Reformok a Brexit időszakot követően

- *Tagjai:* 705-re csökkenő létszám
- 73 egyesült királysági hely összesen
  - 46 fenntartanak későbbi bővítési fordulókra
  - 27 felosztottak közepes méretű és nagyobb tagállamok között (alulreprezentáltság)
- Európai szintű pártlisták bevezetése (elnapolva jelen állás szerint)

Európai Parlament

Belső szervezet

- *Működés szervezése:*
- **Elnök**
  - Titkos szavazással abszolút többséggel, majd ennek sikertelensége után egyszerű többséggel
  - 2,5 éves mandátum, amely megújítható
  - Irányítja a munkát, külső képviselet, elnökli plenáris üléseket
  - Aláírja jogalkotási aktusokat
- **Elnökség** (Elnök, 14 alelnök, tanácsadói minőségben öt quastor)
  - „hivatali működés központja”

Európai Parlament

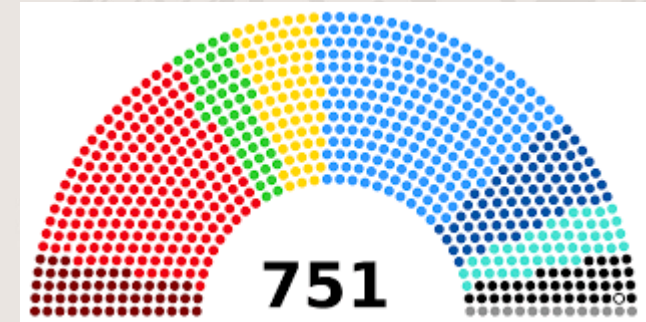
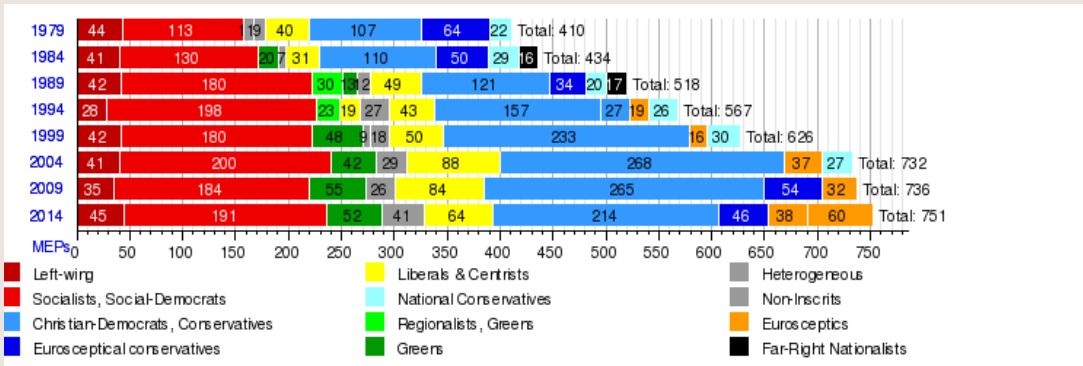
- **Elnökök Értekezlete** (Elnök, képviselőcsoportok elnökei)
  - Munka ütemezése (naptári ütemterv, plenáris ülések napirendje)
  - Bizottságok és küldöttségek feladatainak kijelölése
  - Kapcsolattartás külsőleg és egyéb intézményekkel, nemzeti parlamentekkel
  - Konszenzusos döntéshozatal
- **bizottságok rendszere** (állandó, *ad hoc*, vizsgáló)
  - Előkészítik plenáris üléseket – parlamenti munka túlsúlya itt zajlik
  - Tárgyalócsoportok Tanáccsal folytatandó jogalkotási tárgyalásokra
  - Jelentések elfogadása és szakértői meghallgatások végzése

Európai Parlament

Politikai működés keretei

- legtöbbször **nagykoalícióban való döntéshozatal**
- **színes politikai paletta**
- **transznacionális együttműködési keretek**
- **egyre erősebb EP-hatáskörökkel is megváltozott a tagállami pártok által ide jelölt képviselők profilja**

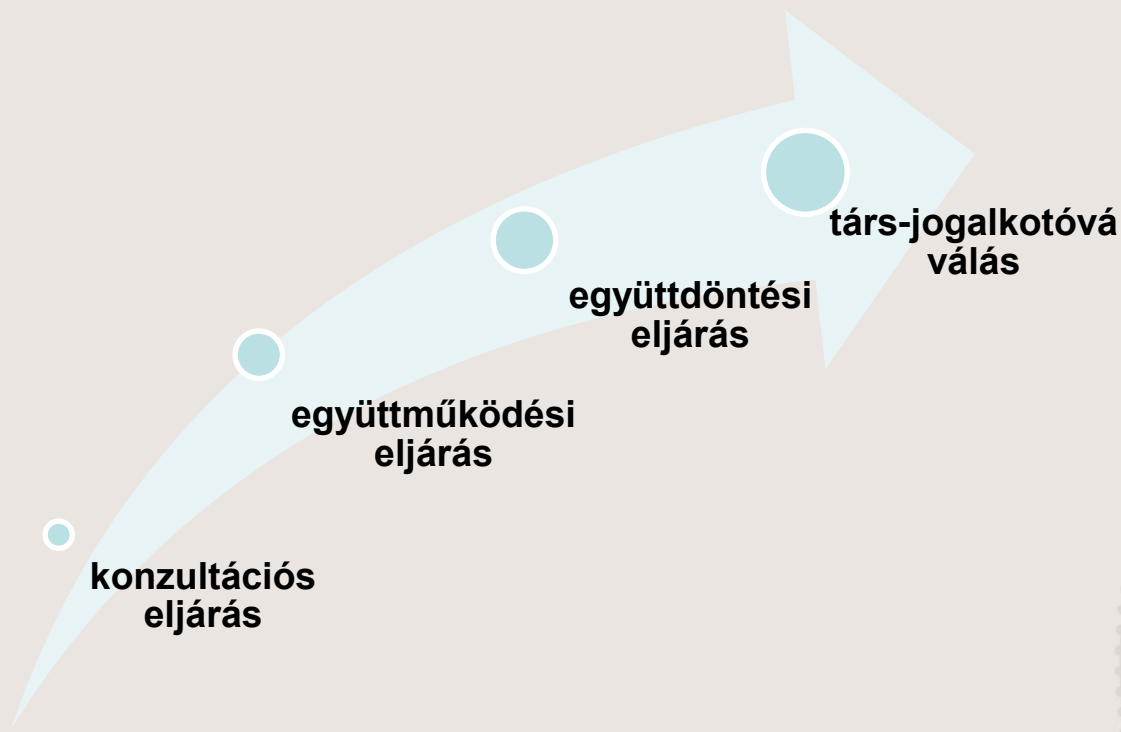

Európai Parlament

Társ-jogalkotóvá válás

- Közgyűlés eredetileg
- Költségvetési ellenőrzési szerepkör megerősítése
- 1979-től közvetlen választás
- Együtműködési
- Majd együtdöntési eljárások kiterjesztése egyre több területre
- Lisszaboni szerződéssel általános társ-jogalkotó

Európai Parlament

Feladat- és hatáskörök

- **Társ-jogalkotó** a Tanács mellett (uniós jogi aktus elfogadásához az EP jóváhagyása is kell)
- **Éves költségvetését** különleges jogalkotási eljárás keretében eljárva az EP és a Tanács határozza meg
- **Ellenőrzés és a politikai elszámoltathatósági mechanizmusok** (jóváhagyja a Bizottságot, mint testületet. + bizalmatlansági indítványt + konzultálni kell az EP-vel az **Európai Számvevőszék tagjainak kinevezése előtt** + Bizottság **jelentés** kell benyújtania az EP-nek, amelyet az megtárgyal + adott **uniós tisztviselőket meghallgat**)
- Együttműködik a **nemzeti parlamentekkel** az Elnökök Értekezletén keresztül
- **Petíciós jog** + **európai ombudsman** szerepe

Petíciós jog

Jellemzői

- Ki?

uniós polgárság egyik részjogosítványa is +
lakóhellyel/székhellyel rendelkező személy is

- Mihez?

Unió tevékenységi területére tartozó ügyben, amely közvetlenül érinti, közérdeklődésre is számot tart

- Ki jár el?

EP Petíciós Bizottsága, de át is adhatja másik szakbizottságnak részletes kivizsgálásra

Európai Ombudsman

Jellemzői

- EP által megválasztott Ombudsman vizsgálja ki (fenti jogosulti körtől származó) hivatali visszásságokkal kapcsolatos panaszokat (EU intézményei/szervei ellen) **KIVÉVE: BÍRÓSÁGI** eljárás tárgya
- EP mandátumához igazodik, de megújítható mandátuma
- **SZÉLES VIZSGÁLATI** jogkörök
- Békítés eszköze és **JELENTÉSTÉTEL** EP-nek
- Hivatali apparátus szolgálja ki: Strasbourgban található székhelye

Európai Parlament

Intézményi döntéshozatal

- Elsődleges színterét a **plenáris ülések** adják, míg azok előkészítése, a vizsgálatok, ellenőrzési és jelentéstételi feladatok lefolytatása a szakbizottságok keretében folyik. Az Európai Parlament székhelye **Strasbourg**, ahol **plenáris üléseit** tartja, míg egyéb szakbizottsági üléseinek és részüléseinek helyszíne **Brüsszel**. A hivatali működéséért felelős **Főtitkárságának** székhelye pedig **Luxembourg**.
- **Rendes** ülésszak (ezen belül legalább havi rendszerességgel tart négynapos plenáris ülést Strasbourgban + további rövidebb plenáris ülések és rész-, valamint szakbizottsági ülések) + kérelmére **rendkívüli ülésszakot** tarthat
- A Parlament akkor **határozatképes**, ha az ülésteremben a képviselők egyharmada jelen van. A Szerződések főszabályként azt írják elő, hogy az Európai Parlament a leadott szavazatok **többségével** határoz

Európai Parlament

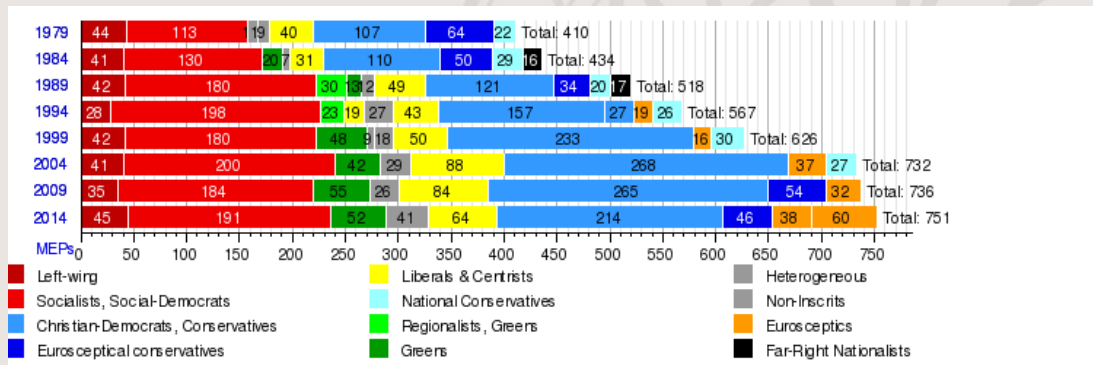
Politikai jellemzői

Szupranacionális működés:

- Alapvetően szupranacionális jellegű EU intézmény
- EP, mint **egyfajta alsóház** működik, míg a Tanács tekinthető a felsőháznak
- **közvetlen választás**
- transznacionális parlamenti csoportok EP-n belül

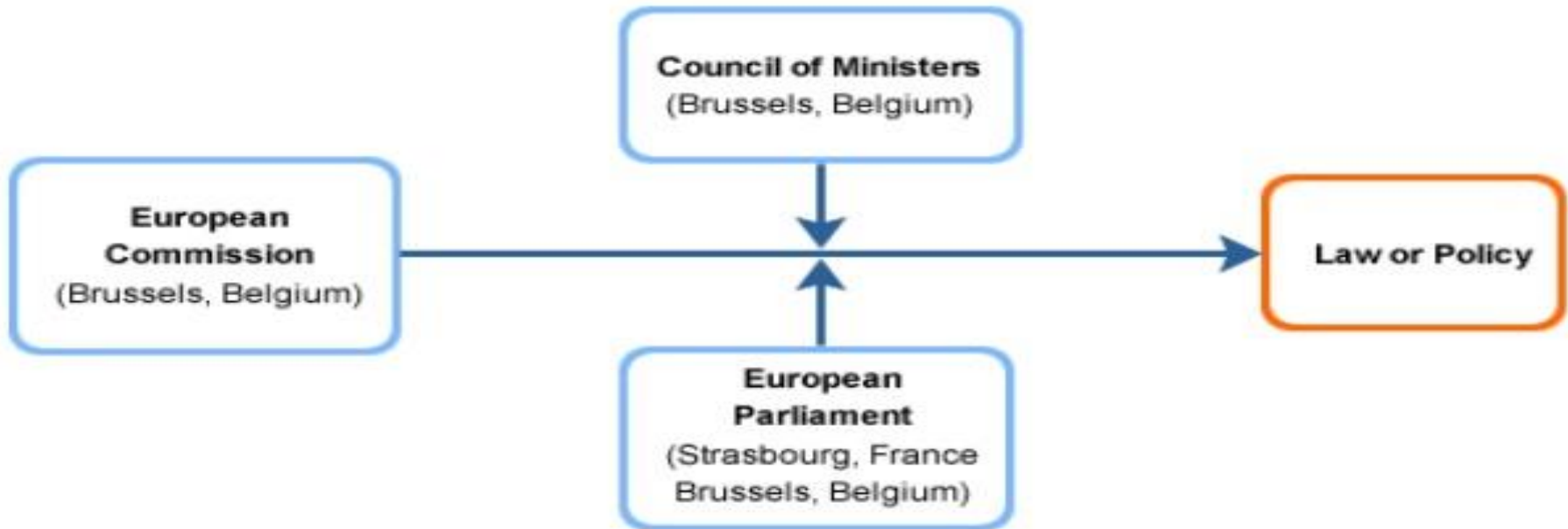
Kormányköziség:

- **nincs visszahívhatósága**
a tagállami párt listájáról
bekerült képviselőnek

Jogalkotói háromszög szereplői

EU's Decision Making Process

Képviseltek a jogalkotói háromszögben

Preparation for the Hungarian EU Presidency in 2011

THE EU:

A Union of Peoples and States

The "institutional triangle"

This Project is supported by the European Union, co-financed by the European Social Fund (48001-22-5-2008-0011)

Tanácsadó szervek

EGSZB

- képviselők, akik **3 oldal képviseletét látják el (munkáltató/munkavállaló /civil szféra)**, max. 350 tag
- Közgyűlés (3 oldal) + Elnökség + Elnöki Testület + 6 szakosított szekciók (munkaszervezés alapja) + ideiglenes albizottságok + konzultatív bizottságok

Régiók Bizottsága

- képviselők, akik tagállami **helyi/regionális szinten már megválasztottak**
- max. 350 tag
- Közgyűlés + 28 nemzeti delegáció + politikai csoportok + 6 szakbizottság (munkaszervezés alapja) + albizottságok

Tanácsadó szervek

EGSZB

- alapvetően tanácsadói funkció abból fakad, hogy csak véleményt bocsáthat ki
- meghatározott esetekben kötelező vélemény kikérése, de nincs kötőereje (agrárpolitika, versenypolitikai, közvetett adók harmonizálása, belső piac jogközelítése, foglalkoztatáspolitiká...)
- Civil szervezetek jobb bevonása döntéshozatalba

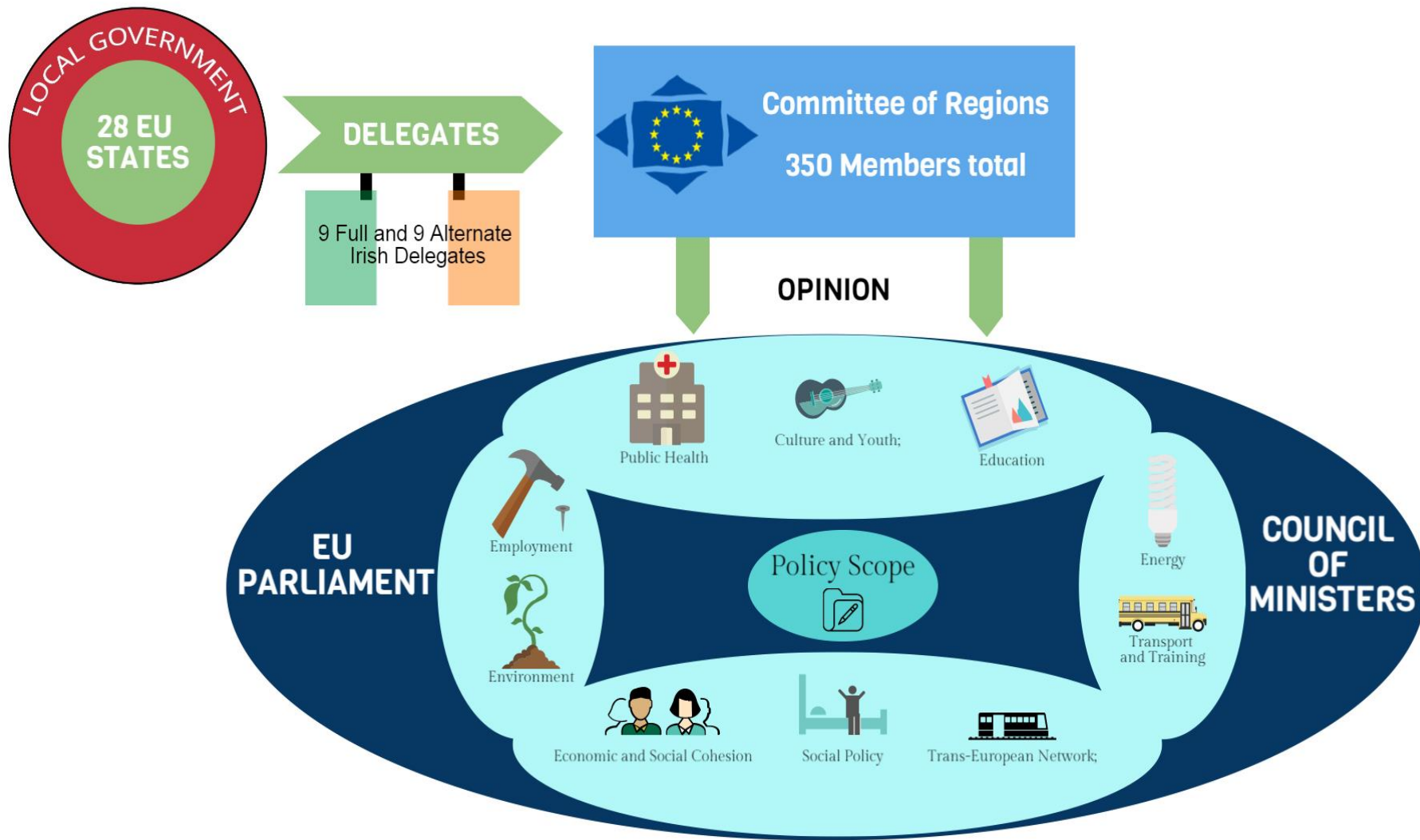

Régiók Bizottsága

- ugyanazok a jellemzők véleménykiadás és funkció tekintetében
- Határon átnyúló kérdésekben különösen és oktatás, kultúra, közegészségügy, transzeurópai hálózatok, kohézió

Tanácsadó szervek fellépése

Igazságszolgáltatási és végrehajtási funkció

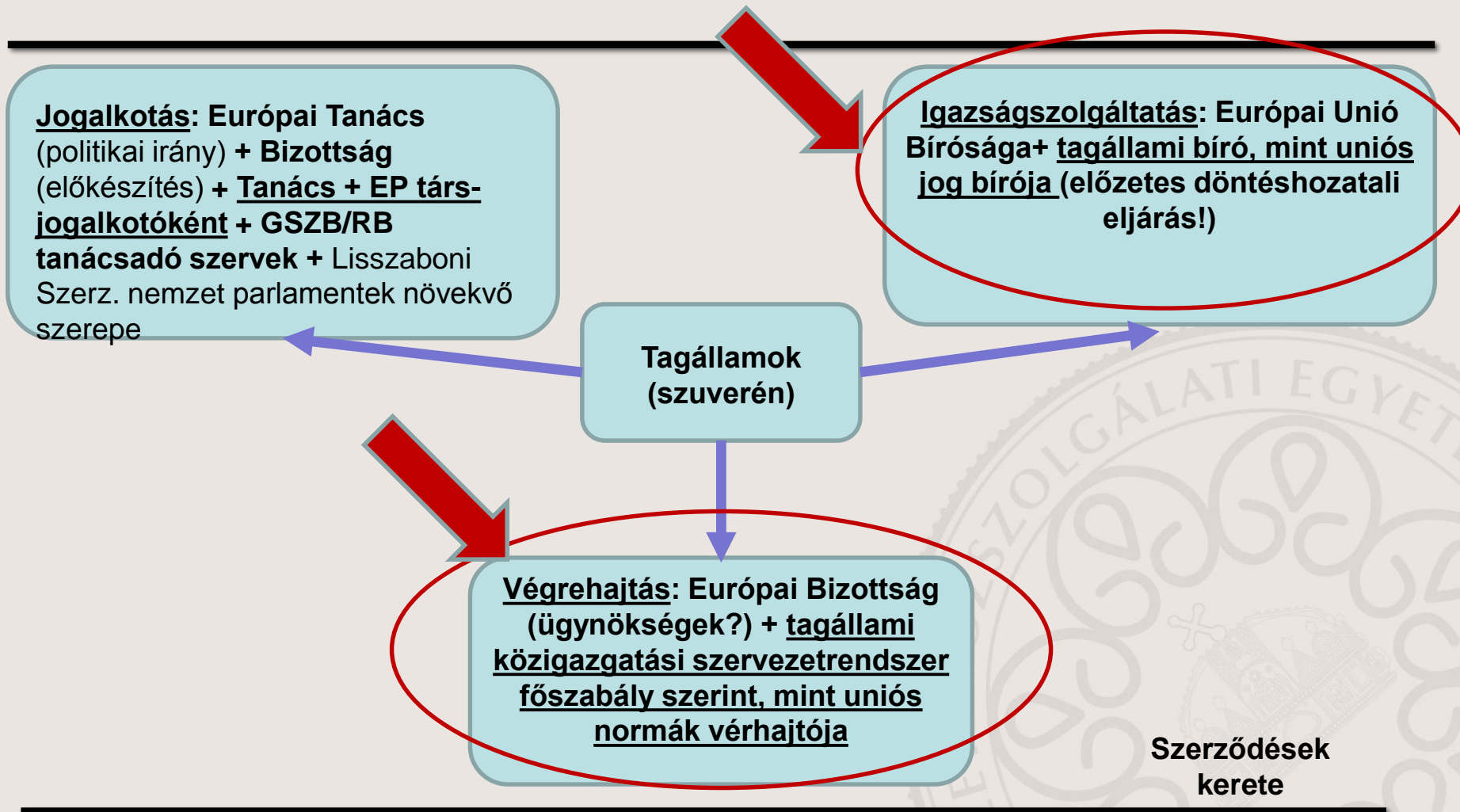

Igazságszolgáltatási funkció

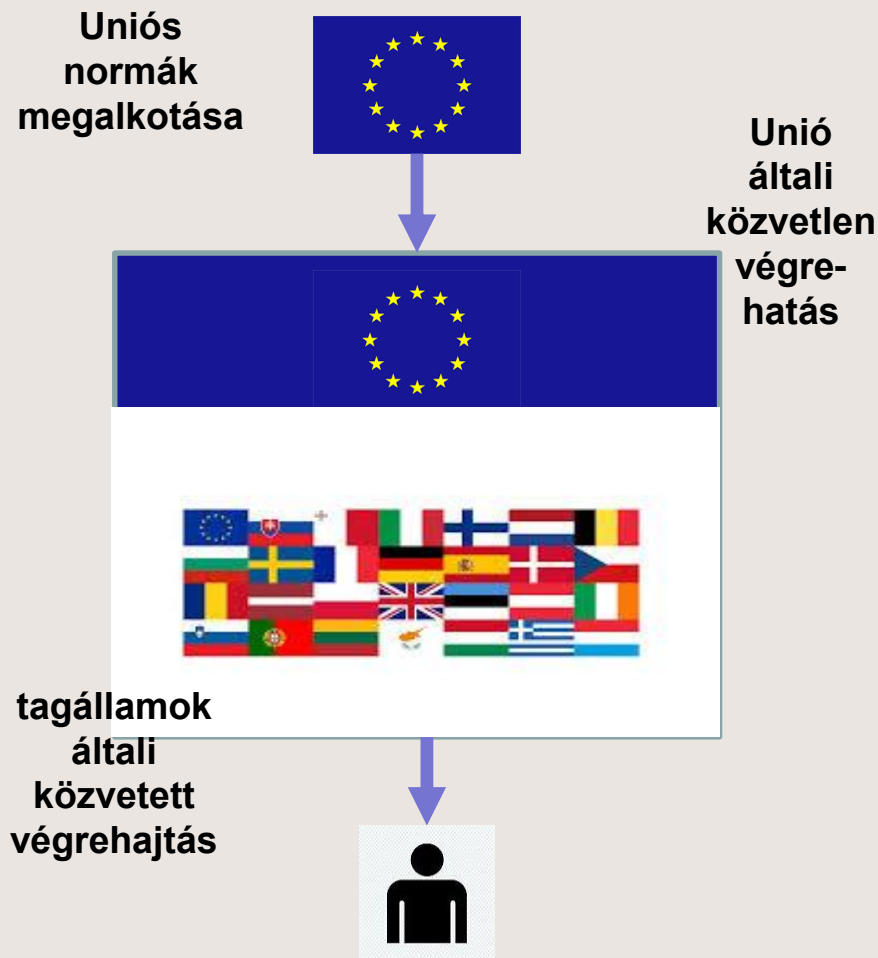

Hatalmi ágak és közvetett végrehajtás

Közvetett vs. közvetlen végrehajtás

- Közvetlen végrehajtás térnyerése napjainkban
- **Közvetlen jogviszony** uniós polgár és uniós (végrehajtó) szervek között
- (1) Milyen **személyzet**,
- (2) milyen **szervezeti** keretek között,
- (3) milyen **jogvédelmi garanciák** mentén feleljen a közvetlen végrehajtásért?

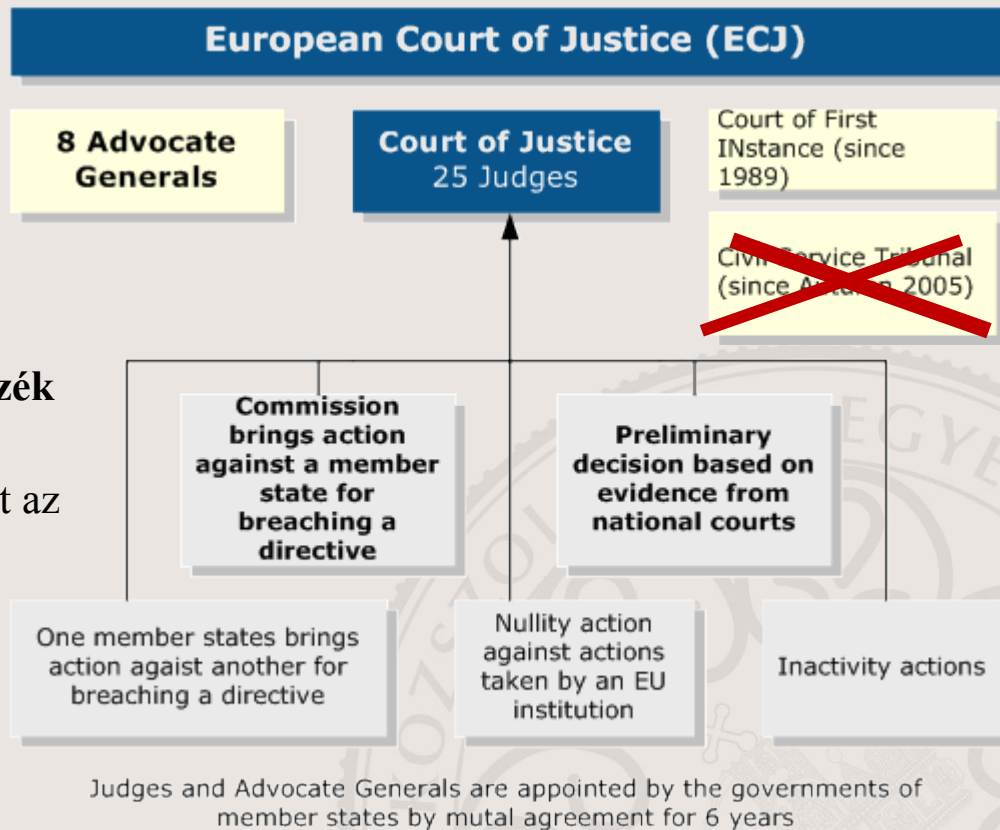

Európai Unió Bírósága

Szervezeti felépítés

- Uniós jog **tiszteletben tartása + alkalmazása/értelmezése** az Unió egésze tekintetében egységesen történjen
- *Szervezete:* **Bíróság** (legmagasabb szintű ítélkező fórum) + **Törvényszék** (alsóbb fok)
- **Különböző formációban** ülészhet az ügy természetétől, nehézségétől, sürgősségi jellegétől függően + **főtanácsnoki** funkció
- Törvényszék és Bíróság **elnököt** választ 3 éves mandátummal tagjai közül

Európai Unió Bírósága

Eljárástípusok

- **Kötelezettségszegés megállapítása iránti per** (tagállam ellen az uniós jogból fakadó kötelezettség megszegése miatt)
- **Megsemmisítés iránti per** (adott uniós intézmény, szerv ellen, ha annak jogi aktusa az uniós jogba ütközik)
- **Mulasztási pernek** (uniós jog szerinti kötelező döntéshozatal elmulasztása az uniós intézmény, szerv részéről)
- Uniós intézmények, szervek, hivatalok általi **szerződésen kívül okozott károk megtérítéséről** való döntés
- Külön ítélező fórumként önállósodott Közzolgálati Törvényszék előtt folynak a **közzolgálati perek**

- Nem peres eljárásnak tekinthető Bíróság előtt folyó **előzetes döntéshozatali eljárások**

Fórumrendszer EuB-on belül

Fórumrendszeri jellegzetességek

Bíróság (legmagasabb szintű ítélkező fórum):

KIZÁRÓLAG:

- Előzetes döntéshozatali eljárásban
- Tagállami kezdeményezésű kötelezettségszegési eljárásban
- Tagállamok közötti vitás eljárások
- Vélemény kérése iránti eljárás
- Különleges eljárás

Törvényszék (alsóbb fok):

FŐSZABÁLY SZERINTI ELSŐFOK

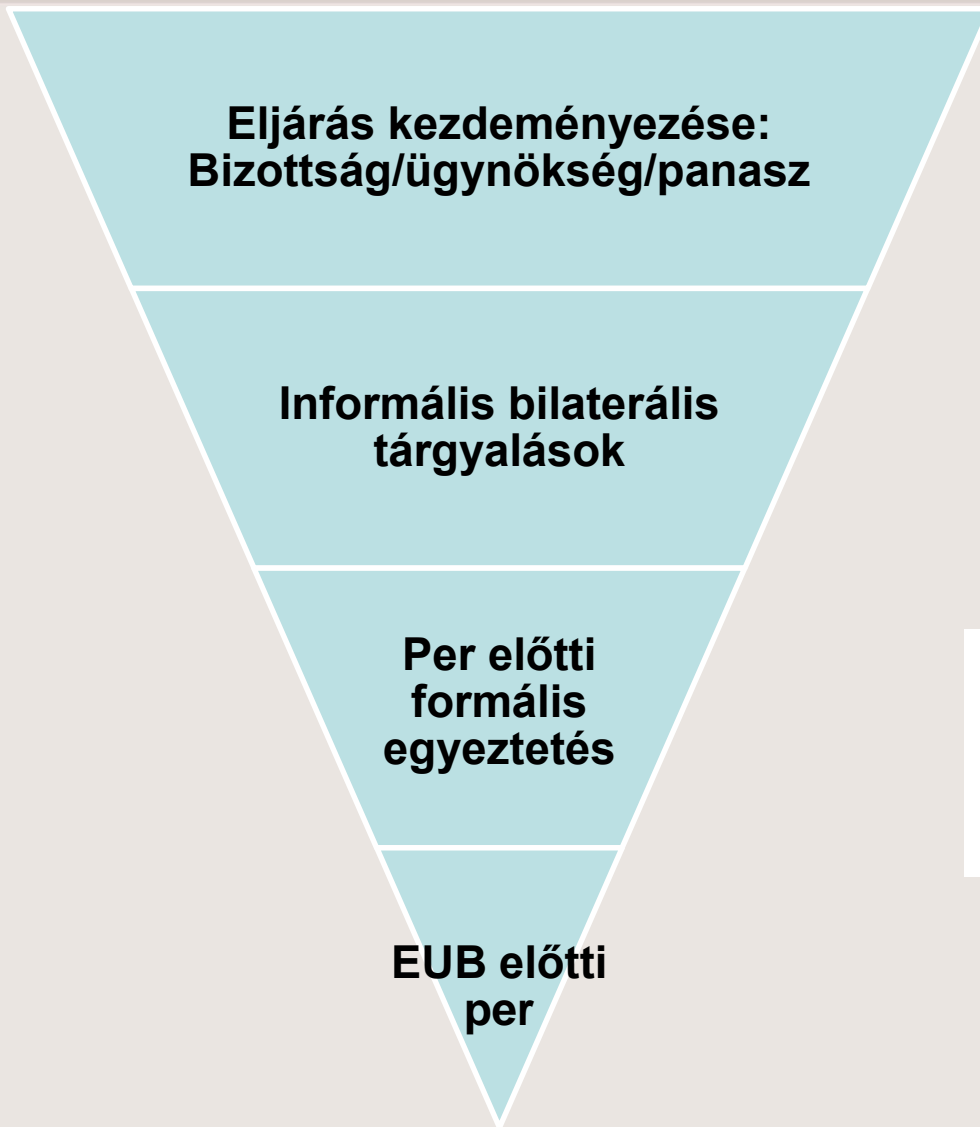

Kötelezettségsszegési eljárás

- Felperes (eljárási megindítója):
  - 1) Európai Bizottság (tudomásszerzés magánféltől is lehetséges)
  - 2) Másik tagállam
- Alperes (akivel szemben folyik eljárás)
  - 1) Mindig **tagállam kötelezettségsszegése** a tárgya

Végrehajtás fő felelősei és a kötelezettség-szegési eljárás 2.

Bizottság, mint uniós hatóság, de csak bizonyos szakpolitikai területeken

néhol EU ügynökségek eltérő hatáskörökkel

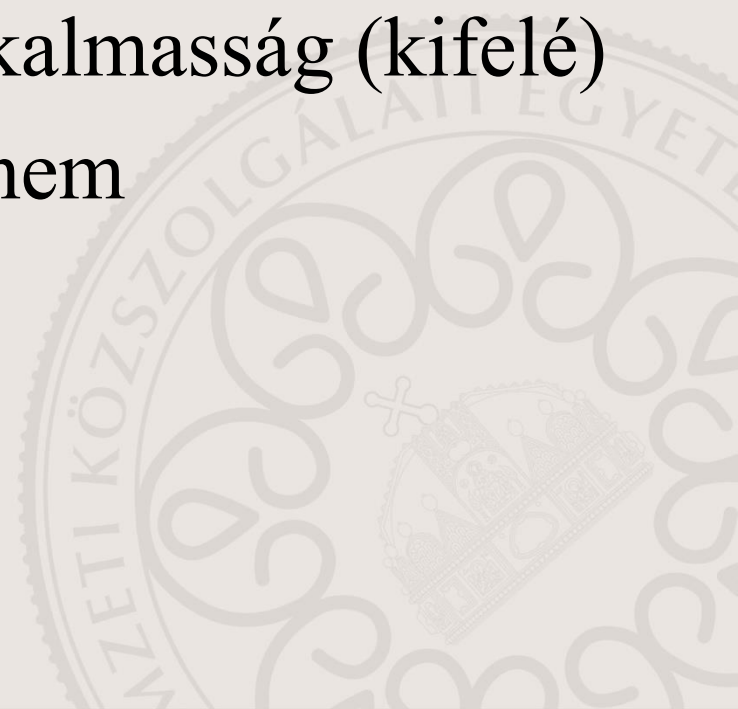

tagállami hatóságok, mint végrehajtás fő letéteményesei

Semmisségi eljárás

- Alkotmánybírósági funkció (negatív normakontroll)
- Tárgya:
  1. Joghatás kiváltására való alkalmasság (kifelé)
  2. Belső normatív aktusoknál nem

Semmisségi eljárás 2.

- Alperes: uniós szerv, intézmény hoz meg adott aktust, amelyet kifogásolnak
- Felperes:
  1. Privilégizált – korlátozás nélküli (tagállamok, EP, EB, Tanács)
  2. Kvázi Privilégizált – feltételekhez kötött – előjogát érinti a megtámadott aktus (EuB esetjoga később ismerte el, MA: Számvevőszék, RB, EKB, tagállami parlament szubszidiaritási keresete)
  3. akár egyén is - kifejezetten korlátozott

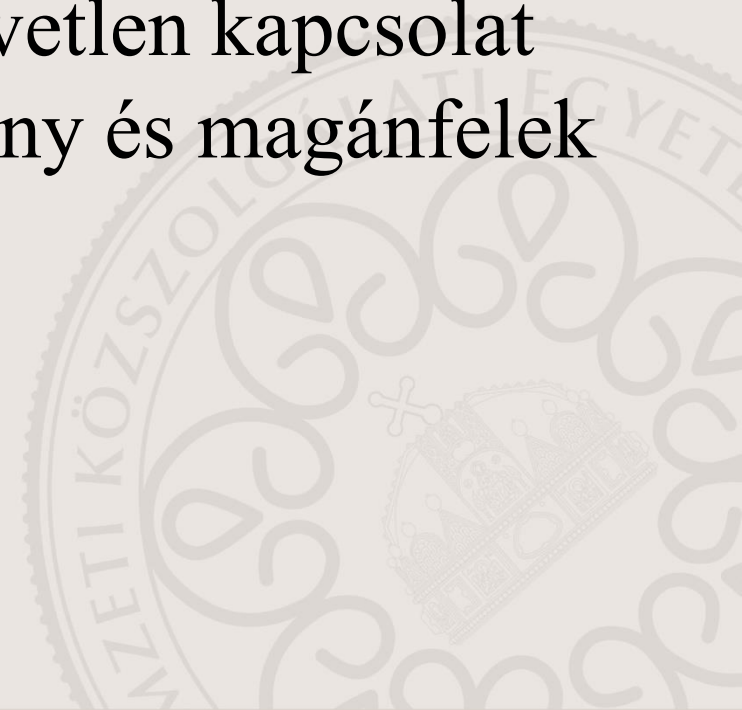
Mulasztási eljárás

- Mulasztó (alperes): uniós szerv, intézmény, amely nem hoz meg adott aktust holott ez uniós jogi kötelezettsége lenne (egyén nem)
- Felperes:
  1. tagállamok,
  2. többi uniós szerv, intézmény, hivatal,
  3. akár egyén is (kiv. Ajánlás, vélemény)

Deliktuális felelősség szerinti eljárás

- Uniós szervek/intézmények (tisztviselők) által magánfeleknek okozott károk megállapítása (deliktuális felelősség kategóriája)
- Oka: egyre több esetben közvetlen kapcsolat jött létre uniós szerv/intézmény és magánfelek között

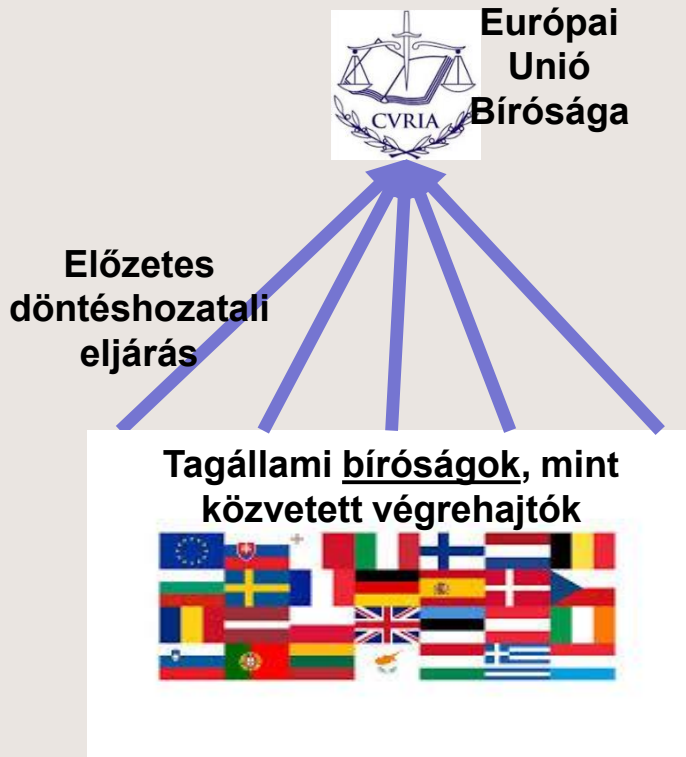
Közszolgálati perek

- Uniós tisztviselőkkel szembeni peres eljárások általános fóruma
- Korábban külön fórum volt a Közszolgálati Törvényszék, amely beolvadt Törvényszékbe
- Részletes szabályok '68 Közszolgálati Statútum

Előzetes döntéshozatali eljárás

Bírói jogalkalmazás

- **közvetett** végrehajtás túlsúlya miatt máig uniós normák végrehajtója **a tagállami bíróság**
- **tagállami bíró**, mint az uniós jog bírója jár el
- **Előzetes döntéshozatalnak kiemelkedő szerepe**, hogy biztosítsa az uniós normák egységes értelmezését
  1. **Előzetes?**
  2. **miért és mennyiben döntéshozatal?**

Előzetes Döntéshozatali eljárás 2.

- **Cél:**
  - uniós jogi norma értelmezése (esetjogilag kibővített értelmezés)
  - másodlagos jogforrások érvényességének vizsgálata
- **Előterjesztésre jogosultak:** tagállami bíróság (esetjogilag kibővített értelmezés)
  - Jogszabály által alapított,
  - Állandó,
  - Független,
  - Felekre nézve kötelező döntési hatáskörű,
  - Jogvitás eljárásban,
  - Jog alapján dönt,
  - Igazságszolgáltatási tevékenységet végez

Előzetes Döntéshozatali eljárás 3.

- **Szükségesség (CILFIT-doktrína – C-283/81)**
  - Relevancia hiánya (nincs uniós jogi vonatkozása ügynek)
  - acte claire (uniós jog értelmezése egyértelmű)
  - acte éclairé (adott kérdésre vonatkozó bírói esetjog megléte)
- **Előterjesztési jogosultság vs. kötelezettség**
  - fórumrendszer mely szintje terjesztené elő? (végső fórum kötelezettsége)
  - Érvénytelenségi kérdések
- **Hatásköri korlátok**
  - Nem irányulhat belső jog értelmezésére
  - Nem irányulhat EU jog/belső jog összeegyeztethetőségére
  - Ügy szempontjából nem lehet hipotetikus/irreleváns

Hatósági jogalkalmazás és az uniós jog

Közvetlen-közvetett végrehajtás viszonyának korszakai

Korszak	Kezdeti integráció (’60-’70-es évek)	A deficitek korszaka (1980-2008):	A válság utáni időszak (2008-):
Uniós normák végrehajtásának szervezeti keretei	közvetett végrehajtás abszolút túlsúlya , de Bizottság versenyhatósági szerepköre adott	közvetlen végrehajtás megjelenése + közösségi hatáskörök bővülése (DE: szubszidiaritás) + végrehajtási deficit	közvetlen végrehajtás további erősödése (<i>EU ügynökségek szerepe egyre inkább felértékelődik</i>)
Uniós normák végrehajtásának eljárás i keretei	rendelet-irányelv-határozat hármásával kapcsolatos bírósági esetjog kialakulása, amely gazdasági, piacszabályozási kötődésű	tagállamok eljárás i autonómiája (DE: hatékony és egyenértékű jogvédelem közvetett végrehajtásban)	kezdeményezések eljárás jogi kodifikációra

Végrehajtás fő felelősei és a kötelezettség-szegési eljárás

**Eljárás kezdeményezése:
Bizottság/ügynökség/panasz**

**Informális bilaterális
tárgyalások**

**Per előtti
formális
egyeztetés**

**EUB előtti
per**

**Bizottság, mint
uniós hatóság, de
csak bizonyos
szakpolitikai
területeken**

**néhol EU
ügynökségek eltérő
hatáskörökkel**

**tagállami
hatóságok, mint
végrehajtás fő
letéteményesei**

Uniói ügynökségek dilemmája

- Többféle jellemzővel bíró szervet magában foglaló **szakirodalmi** kategória – „**szerződésidegen**” jogi helyzet

EURATOM- ügynökségek

- **behatárolt szektorban** tevékenykedik
- a **szükséges infrastruktúra** biztosítása,
- a **biztonságos és megfelelő atomenergia** felhasználásáról gondoskodnak

végrehajtási ügynökségek

- Bizottság határozata hozta létre **határozott időre, önálló jogi személyiség nélkül**
- **uniós programok végrehajtására**
- ügynökségek alapszabályának jogi alapja: **58/2003/EK rendelet**

decentralizált ügynökségek

- szakpolitikai **speciális szaktudásuk** révén segítik az uniós **intézményeket + tagállamokat**
- egyre kiterjedtebb **piacfelügyeleti és piac-szabályozási hatásköröket**

Szerződésidegen jogi helyzet

Ügynökségek felállítása egyre nagyobb számban (*agencification*)

DE:

máig „**szerződésidegen**” szervek - elsődleges jogi alapokkal **nem rendelkeznek**

+

EuB esetjog szerint a feltételekhez kötött hatáskör-átruházás máig **érvényes** („szerződésidegenség miatt”)

KÉRDÉS:

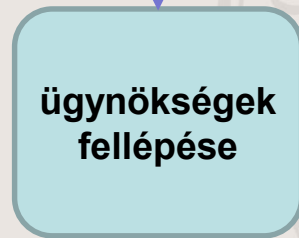
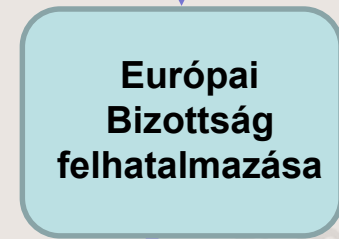
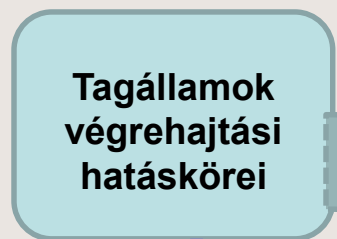
hatékonyság vs.

hiányzó elsődleges jogi alapok?

DILEMMA:

politikai akarat hiányzik legalább decentralizált ügynökségek elsődleges jogi elismeréséhez, így **különutak**

Szerződések
intézményei

Uniós hatósági jogalkalmazás

- **közvetett** végrehajtás túlsúlya miatt máig uniós normák végrehajtója a **tagállami hatóság**
- **tagállami hatóság**, mint az uniós jog végrehajtójáról
- **Előzetes döntéshozatalnak kiemelkedő nem létezik**
- Bizonyos területeken **van** **ügynökség**, bizonyos területeken nincs, **Bizottság szerepe is változó jelentőségű** szakpolitikai ágazatokban

Hatósági jogalkalmazás

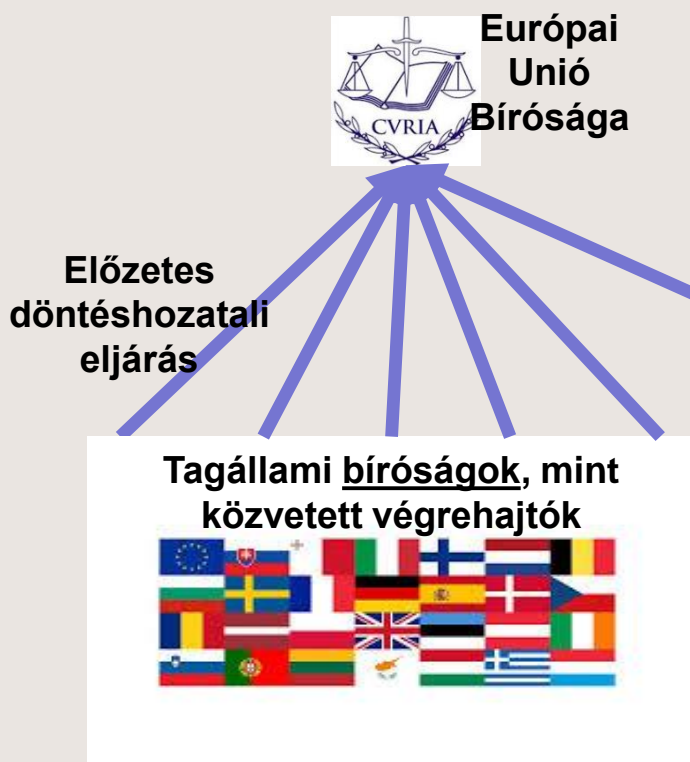

Egységes uniós értelmezés?

Bírói jogalkalmazás

Hatósági jogalkalmazás

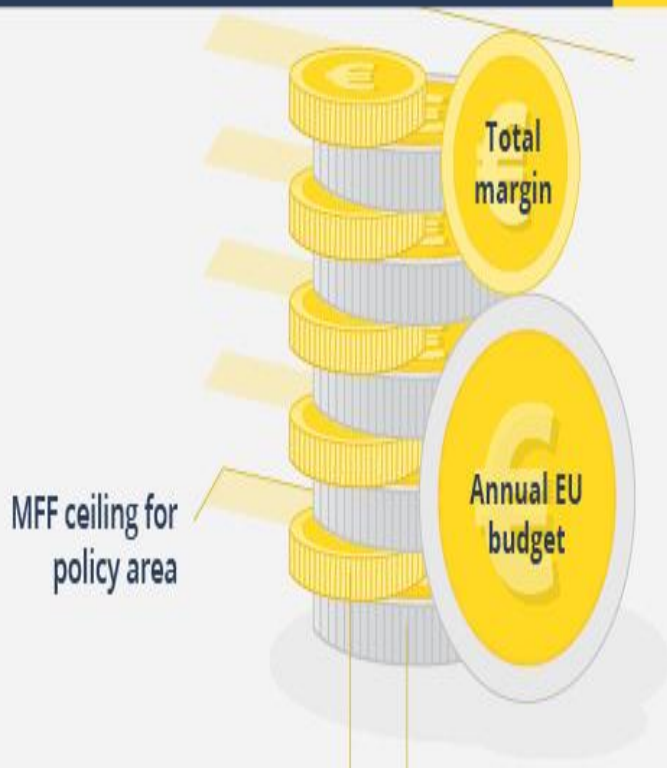
Pénzügyi, pénzügyi ellenőrzési és monetáris funkció

Többéves pénzügyi tervezési keret

Multiannual financial framework

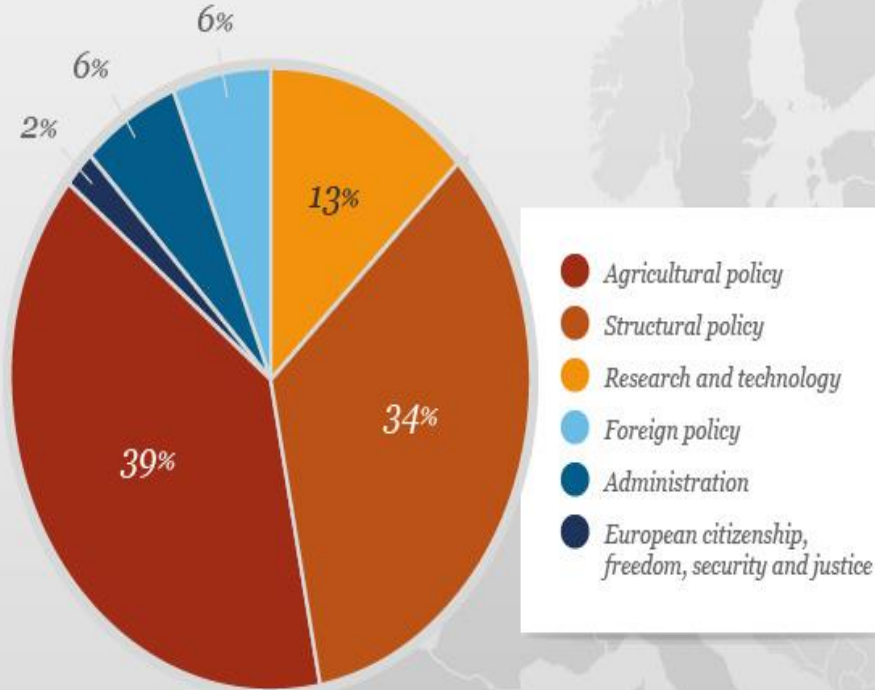
EU források:

1. vámunióként vámok (12%)
2. tagállami áfa bevételek adott része (13%)
3. GNI alapú források (68%)
4. egyéb bevételek (6%)

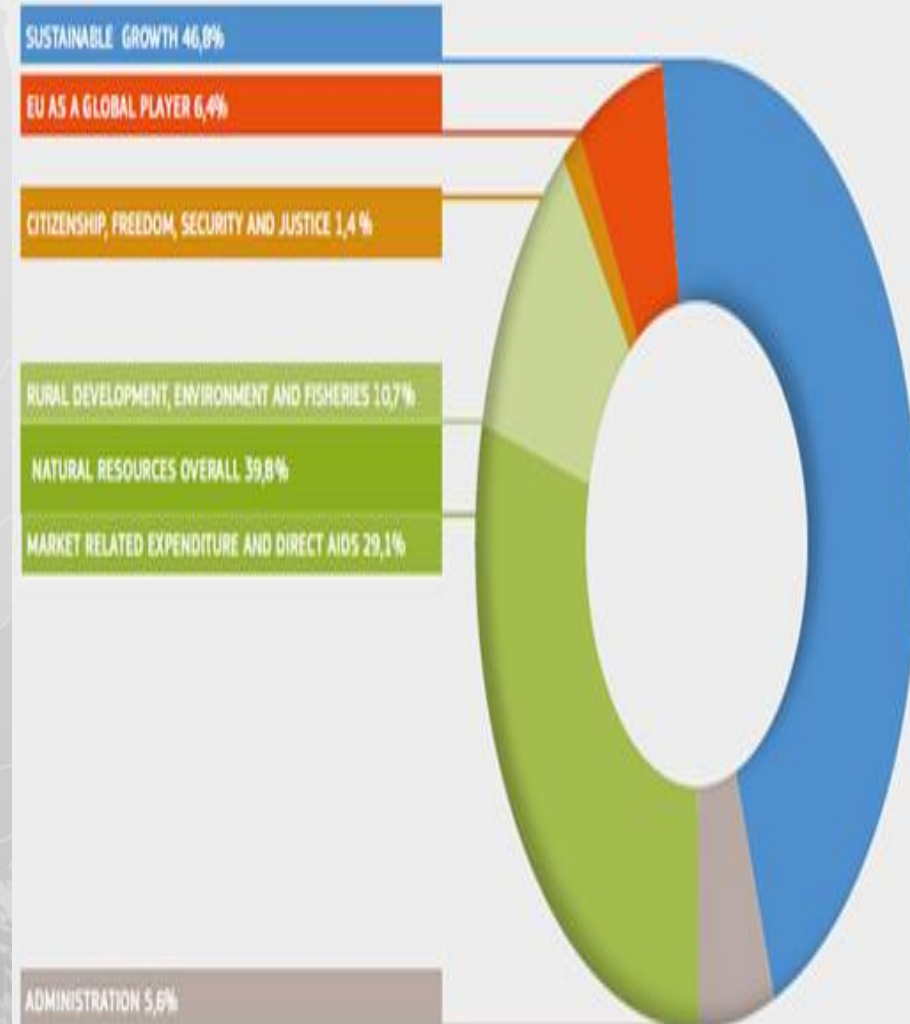

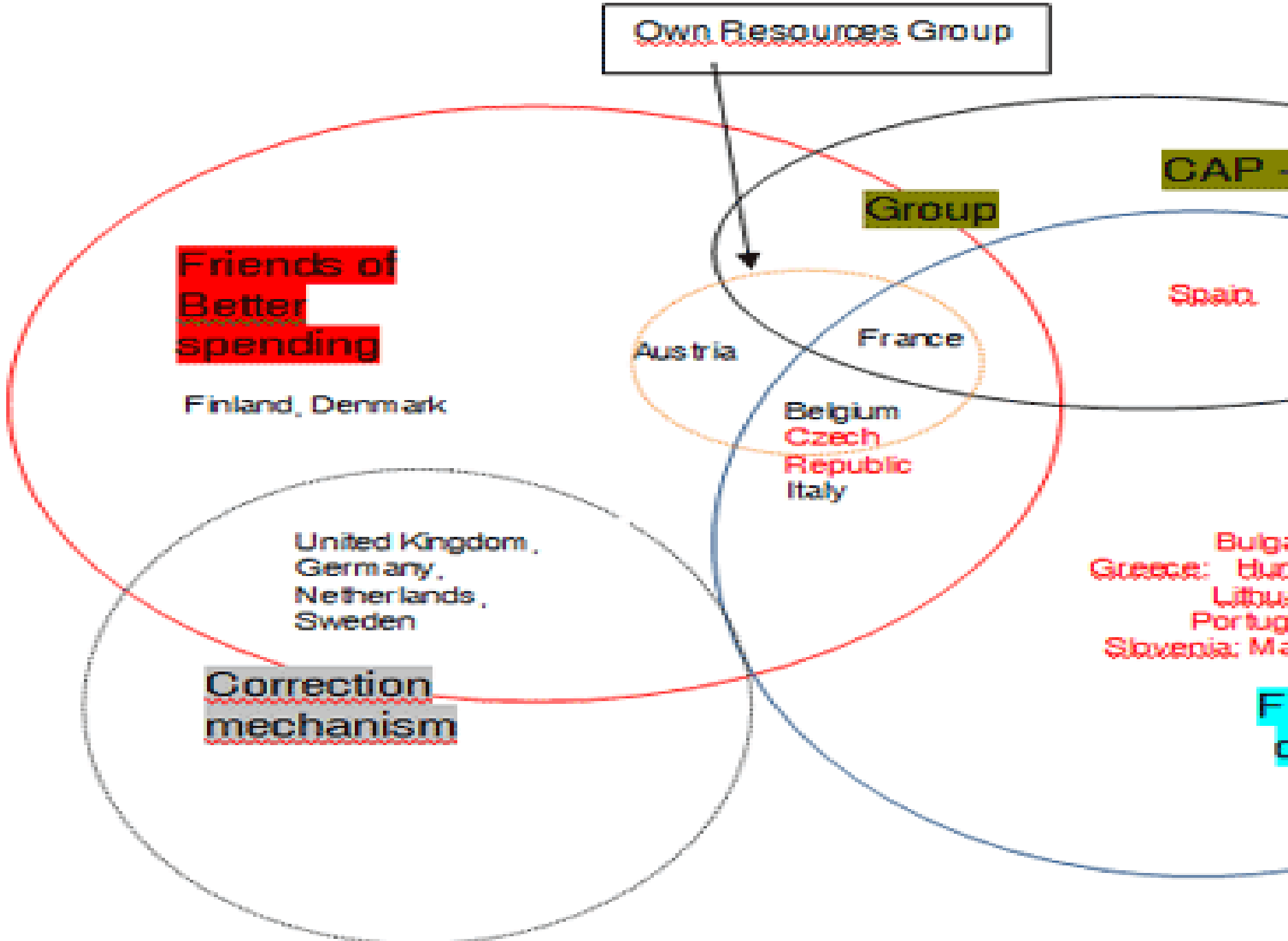
Többéves pénzügyi tervezési keret

Multiannual financial framework 2014-2020 – distribution

Budget 2013 (€150,9 billion)

Own Resources Group

Group

CAP -

Friends of Better spending

Finland, Denmark

Austria

France

Spain

United Kingdom, Germany, Netherlands, Sweden

Belgium, Czech Republic, Italy

Bulgaria, Greece, Hungary, Lithuania, Portugal, Slovenia, Malta

Correction mechanism

F

Európai Számvevőszék

- Szervezeti felépítés

- **Pénzügyi ellenőrzése**, ahol **uniós költségvetési források** felhasználása történik
- *Tagjai:*
  - „egy tagállam-egy delegált” elve + maguk közül választott **elnöke**
- *Működés szervezése:*
  - saját elnökkel rendelkező **öt kamara** (ezekhez vannak hozzárendelve a számvevőszéki tagok és az ellenőrök és kabineteken keresztül megy koordináció)
  - **Főtitkárság**
  - **belső bizottságok** (Ellenőrzés-minőségi Bizottság, igazgatási bizottság)

Európai Számvevőszék

Feladat- és hatáskörök

- Megvizsgálja az Unió **összes bevételre és kiadásra vonatkozó elszámolását** (jogszerűségi, célszerűségi, eredményességi ellenőrzés is)
- Alapja a **nyilvántartások, és szükség esetén a helyszíni ellenőrzés** - az Unió intézményei/szervei + tagállami szint is
- Pénzügyi év lezárását követően **éves jelentést** készít (megküldés egyén intézményeknek + közzé kell tenni az Európai Unió Hivatalos Lapjában)
- **Meghatározott kérdésekre vonatkozó megállapításait** — elsősorban külön jelentés formájában — **bármikor előterjesztheti**, és a többi uniós intézmény bármelyikének kérésére **véleményt** adhat
- **Segíti** az EP-t + Tanácsot a **költségvetés végrehajtásával** kapcsolatos **ellenőrzési feladataik gyakorlása** során

Ellenőrzési módszertan

Ellenőrzés három módszertana

Pénzügyi ellenőrzés

- pénzügyi kimutatások teljesek és pontosak

Szabályszerűségi ellenőrzés

- Európai Unió bevételi és kiadási tranzakcióit vizsgálja a kiszámítás és a szabályozási keret követelményeinek való megfelelés szempontjából

Teljesítmény-ellenőrzés

- véletlenszerűen kiválasztott tranzakciók mintájának tesztelése és a felügyeleti és kontrollrendszerek vizsgálata alapján állapítja meg a Számvevőszék, hogy a bevételeket és kifizetéseket megfelelően számították-e ki, valamint azok megfelelnek-e a vonatkozó jogi és szabályozási kereteknek

Ellenőrzés lépései

- a) **Többéves és éves programozás:** az ellenőrzési prioritások meghatározása kockázatelemzés és szakpolitikai elemzés, valamint a Számvevőszék stratégiai irányvonala alapján.
- b) **Előzetes tanulmány:** az ellenőrzési feladatjavaslat megvalósíthatóságának és valószínűsíthető hatásának értékelése.
- c) **Ellenőrzési feladatterv:** az ellenőrzés lépéseinek részletes meghatározása a folyamat eredményessége és hatékonysága érdekében.
- d) **Helyszíni ellenőrzés:** közvetlen ellenőrzési bizonyítékok beszerzése a helyszínen az uniós intézményeknél, ügynökségeknél, decentralizált szervezeteknél, tagállami közigazgatási szerveknél és az uniós források egyéb címzettjeinél.

Ellenőrzés lépései

- a) **Egyeztetés az ellenőrzött szervezettel:** a tények ellenőrzése az ellenőrzött szervezettel együtt és a megállapítások minőségének megerősítése.
- f) **Ellenőrzési jelentés közzététele:** az ellenőrzés megállapításainak, következtetéseinek és javaslatainak bemutatása, az ellenőrzött szervezet válaszaival együtt.
- g) **Hasznosulásvizsgálat:** két vagy három év után ellenőrizzük, hogy az ajánlások milyen mértékben valósultak meg.

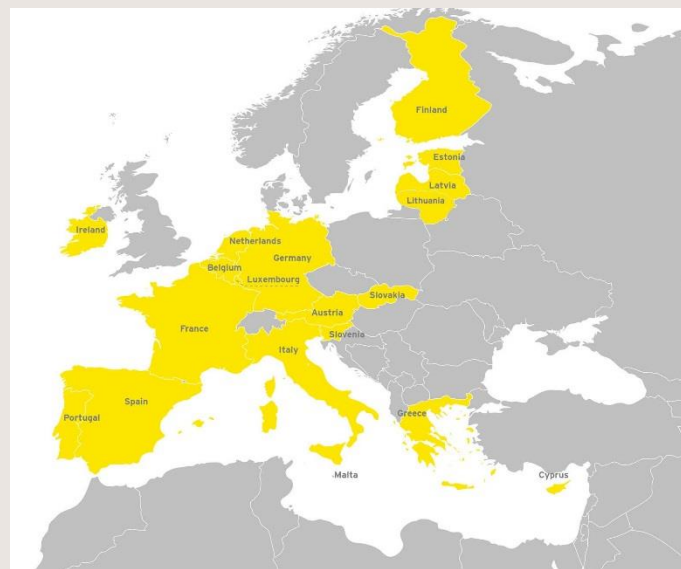
Euro mint közös pénznem

**Lehetséges a négy
szabadság
megvalósítása
közös pénznem
nélkül?**

**Monetáris és
pénzügyi felügyeleti
feladat és
hatáskörök
elkülöníthetősége?**

A eurózóna

KBER és az EKB

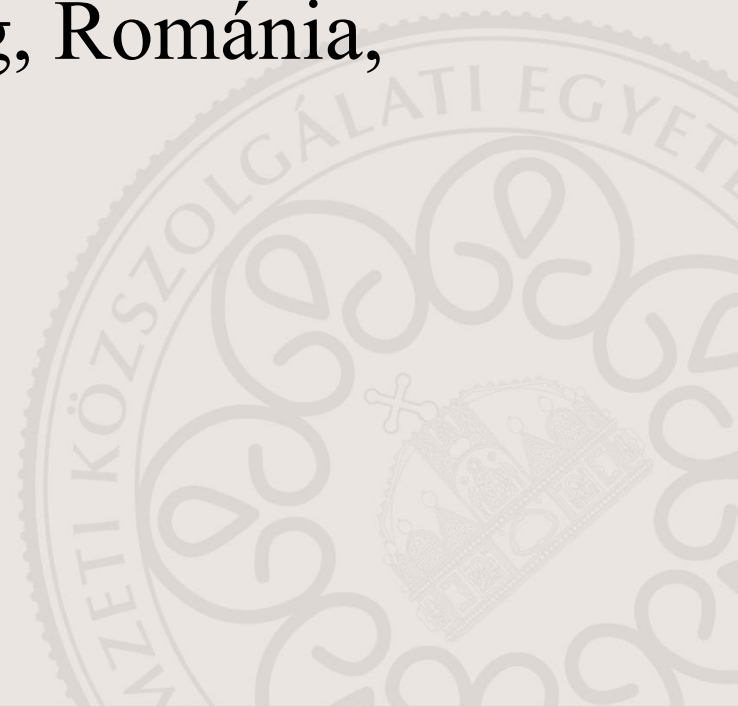
- **Maastrichti Szerződésben** döntöttek létrehozásáról – EKB és KBER 1998-tól működtek, jó 10 év volt euró „pénzforgalmi” bevezetése (2002)
- KBER: EKB és összes tagállam jegybanki vezetője
- DE: Unió monetáris politikájának alakítása: EKB és azon jegybankok, amelyek pénzneme euró

Eurózónában való tagság

- 19 zónatag
- Dánia és Egyesült Királyság opt-out lehetőség
- Bulgária, Cseh Köztársaság, Horvátország,
Lengyelország, Magyarország, Románia,
Svédország nem zónatagok

Konvergencia-kritériumok

- 1) egy tagállam fenntartható árstabilitással és a vizsgálatot megelőző egy éves időszakon keresztül az árstabilitást illetően legjobb eredményt felmutató legfeljebb három tagállam **átlagos inflációs rátáját legfeljebb másfél százalékponttal meghaladó inflációs rátával** rendelkezik
- 2) költségvetési hiánynak a **GDP-hez viszonyított aránya nem lépi túl a 3 %-ot, az államadósságnak a GDP-hez viszonyított aránya a GDP 60 %-át**
- 3) **normál ingadozási sávok** betartását legalább két évig kell tartani anélkül, hogy egy másik tagállam valutájával szemben leértékelésre kerülne sor
- 4) egy tagállam a vizsgálatot megelőző egy éves időszakon keresztül az árstabilitást illetően legjobb eredményt felmutató, legfeljebb három tagállam átlagos, normális, **hosszú távú kamatát legfeljebb két százalékponttal meghaladó kamattal** rendelkezhet

KBER és az EKB

• Szervezeti felépítés

- *KBER tagjai*: **KBER** része az **EKB** és a **tagállamok jegybankjai**
- *Működés szervezése*:
- **Kormányzótanács**
  - Igazgatóságának tagjaiból + eurózóna tagállamainak jegybankelnökei
  - **Legfőbb döntéshozó szerv**
- **Igazgatóság**
  - EKB elnök, az alelnök, négy további tag (tagállami állampolgár, elismert jegybanki szakember)
  - Fő **operatív szerv**, előkészíti a Kormányzótanács üléseit és végrehajtja az azokon hozott döntéseket
- **Általános Tanács**
  - EKB elnök, alelnök, tagállami központi bankok elnökei
  - **véleményt nyilvánítani az új tagok felvételéről az euró övezetbe**, és hozzájárulni az Európai Központi Bank konzultatív funkcióinak ellátásához
  - közreműködik az Európai Központi Bank **tanácsadói feladatainak** ellátásában, statisztikai adatok gyűjtésében, az Európai Központi Bank éves jelentéseinek elkészítésében, a nemzeti központi bankok által végzett műveletek könyvvitelének és jelentéstételének egységesítéséhez szükséges szabályok megállapításában
- **Igazgatóságokra és főigazgatóságokra** tagolódó belső szervezeti egységek

KBER és az EKB

Feladat- és hatáskörök

- ÁRSTABILITÁS FENNTARTÁSA és mellette gazdaságpolitikai célok támogatása
- Euróbankjegyek **kibocsátásának engedélyezése** maga kibocsátás jegybankok és EKB, érmék: tagállami jegybankok
- KBER feladatainak teljesítése érdekében az EKB **rendeleteket** fogadhat el, meghozza a KBER-re ruházott feladatok végrehajtásához szükséges **határozatokat**, valamint **ajánlásokat** tesz és **véleményeket** ad ki
- EKB **pénzbírságot** vagy **kényszerítő bírságot** szabhat ki azokra a vállalkozásokra, amelyek nem tesznek eleget a rendeleteiből és határozataiból fakadó kötelezettségeknek
- Transzparenciakövetelményeknek jelentésekkel tesz eleget és jelentéstételi kötelezettség állnak fenn (EU intézmények és EP irányában)
- Szervezetileg elkülönült apparátus felel az **egységes felügyeleti mechanizmus működtetéséért** (rendszerkockázatot jelentő hitelintézetek uniós szintű, közvetlen felügyeletét végzi el)

Európai Beruházási Bank

Céljai

- Már **Római Szerződéssel létrejött, de nem intézmény**
  - a tőkepiac igénybevételével és saját forrásai felhasználásával az Unió érdekében hozzájáruljon a **belső piac kiegyensúlyozott és egyenletes fejlődéséhez**
- Jelenleg 4 területre irányul:
- a) innováció és készségek,
  - b) a kisebb vállalkozások finanszírozáshoz való hozzáférése,
  - c) éghajlat-politika és
  - d) stratégiai infrastruktúra

Európai Beruházási Bank

• Szervezeti felépítés

- 28 uniós tagállam tulajdonában áll
- *Működés szervezése:*
- **Kormányzótanács**
  - a tagállamok által kijelölt **miniszterek**
  - állapítja meg a **Bank hitelpolitikájára vonatkozó általános irányelveket és felügyeli ezek végrehajtását**
- **Igazgatóság**
  - 28 igazgatóból és 18 helyettesből áll
  - **Operatív döntések:** finanszírozás nyújtása, különösen kölcsönök és garanciák formájában; kölcsönök felvétele; a kölcsönök kamatainak, a jutalékoknak, valamint a további díjaknak a megállapítása
- **Igazgatási Bizottság**
  - elnökből és nyolc alelnökből
  - az elnök felügyelete alatt és az Igazgatótanács ellenőrzése mellett felel a **Bank mindennapi ügyeinek intézéséért**; előkészíti az Igazgatótanács határozatait, és gondoskodik ezeknek a határozatoknak a végrehajtásáról